BIATEC

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Odborný bankový časopis Jún 1993 Ročník I Cena 6 Sk

Prezident Slovenskej republiky v Národnej banke Slovenska

Dňa 18. mája 1993 zavítal na oficiálnu návštevu najvyššej finančnej inštitúcie Slovenskej republiky – Národnej banky Slovenska prezident republiky Michal Kováč.

Na informatívno-konzultačnej návšteve najmladšej emisnej banky na svete sa prezident Slovenskej republiky stretol s viceguvernérom Národnej banky Slovenska Mariánom Tkáčom, členmi Bankovej rady NBS a ďalšími predstaviteľmi emisnej banky.

Hlavným cieľom návštevy bolo informovať pána prezidenta o činnosti NBS, jej úlohách a prioritách, ale aj súčasných problémoch.

„Pripisujem veľký význam tejto inštitúcii, ktorá je zároveň výrazom zvrchovanosti a suverenity každého štátu," zdôraznil M. Kováč.

V centre pozornosti boli tiež otázky novej emisie peňazí, ktoré sú určené na privatizáciu, ale aj podpora exportu formou zmeniek. Michal Kováč s uznaním konštatoval dobré zvládnutie úloh, ktoré Národná banka Slovenska urobila, napríklad výmenu peňazí a udržanie kvality meny.

Svojou návštevou v NBS chcel upozorniť aj na niektoré problémy, bankovým odborníkom odovzdal i niekoľko námetov. Zdôraznil tiež, že stabilita meny, ako dôležité kritérium úspešnosti Národnej banky Slovenska, nie je samoúčelná. Za rovnako dôležitý označil prezident SR i rozvoj ekonomiky a ekonomický rast. Podľa jeho slov by banky nemali merať svoju úspešnosť len výškou zisku, ale aj priaznivým hospodárskym vývojom štátu.

Prezident SR Michal Kováč venoval svoju pozornosť i Národnému pokladu SR, ktorého správcom by sa podľa jeho názoru mala stať Národná banka Slovenska.

Pán prezident pri zoznamovaní sa s vedúcimi predstaviteľmi NBS. Vpravo – Ing. Elena Kohútiková, CSc., vrchná riaditeľka Ekonomického úseku.

Prezident republiky M. Kováč na stretnutí s členmi Bankovej rady a ďalšími predstaviteľmi NBS. Vzácneho hosťa privítal na pôde Národnej banky Slovenska viceguvernér NBS M. Tkáč.

Viceguvernér NBS M. Tkáč odovzdáva prezidentovi SR M. Kováčovi dar Národnej banky Slovenska – strieborný odrazok slovenkej desaťkorunovej mince s poradovým číslom 1.

Prezident SR Michal Kováč pri preberaní darovacieho listu.

Dar NBS prezidentovi – pamätný strieborný odrazok desaťkorunovej mince vyrazený pri príležitosti začatia razby slovenských mincí v kremnickej mincovni.

Po rokovaní prišiel prezident M. Kováč v spoločnosti viceguvernéra NBS M. Tkáča na krátke stretnutie s novinármi, ktorých informovali o cieľoch návštevy.

Foto: TA SR a Július Ássványi

Kontakty

Rokovania v NBS

3. mája 1993 navštívili Národnú banku Slovenska zástupcovia luxemburských finančných kruhov (pp. M. Wittman, Banque Génerale du Luxembourg, Y. Gonner, ekonomický atašé, Obchodná komora, J. L. Potesta, manažér Kredietbank, E. Muhlen, EBRD), ktorí sa zaujímali o situáciu v oblasti bankovníctva, postavenie NBS, poskytovanie úverov, využívanie garancií bánk a zákon o konkurze a vyrovnaní. Návštevu prijal p. viceguvernér Jusko.

Luxemburské kráľovstvo ako siedme najväčšie finančné centrum na svete ponúka pomoc svojich bánk pri deponovaní vkladov, pri vydávaní cenných papierov, pri vyhľadávaní vhodných zdrojov, ale aj v oblasti školení bankárov a výchove školiteľov. Na školenie bankových pracovníkov zo štátov východnej a strednej Európy luxemburská vláda vyčlenila 150 000 ECU.

---

17. mája sa uskutočnilo rokovanie pána viceguvernéra Jusku so zástupcami Britského veľvyslanectva v Prahe (p. Bakera) a v Bratislave (p. Batesa), p. R. Pringlom z Ministerstva zahraničných vecí Veľkej Británie. Hostia sa zaujímali o menový vývoj v Slovenskej republike, vzťahy NBS s MMF, názory na možnosť devalvácie slovenskej meny, vplyv plánovaného zavedenia dovoznej prirážky, názory na riešenie rozpočtového deficitu, spôsob financovania deficitu a otvorenú otázku menovania guvernéra NBS.

Ing. Jusko vysvetlil hosťom zámery NBS v oblasti menovej politiky, pozitívny vývoj obchodnej bilancie, ktorá by mala ovplyvniť platobnú bilanciu, dôvody, ktoré nás vedú k zavedeniu dovoznej prirážky.

---

18. mája pán viceguvernér Jusko prijal generálneho manažéra The Bank of Tokyo pána Masahiro Wasu, ktorého zaujímali otázky týkajúce sa postavenia NBS, právneho rámca bankovej sústavy spolupráce s EXIM bankou pri poskytovaní úverov Slovensku a výsledkov rokovania so Svetovou bankou a MMF. Pán Waso taktiež ponúkol NBS možnosť otvorenia a vedenia účtov v jenoch v Bank of Tokyo.

-ka-

Aktivity Svetovej banky na Slovensku

Spolupráca Slovenska so Svetovou bankou má svoje tradície siahajúce do existencie bývalej ČSFR. Vzájomné kontakty sme nadviazali v roku 1990, keď sa bývalé Česko–Slovensko stalo členom Svetovej banky. Svetová banka poskytuje dlhodobé úvery na 10 až 15 rokov, pričom sa úrok pohybuje 0,5 % nad cenou zdroja. Pôžička SAL (Structural Adjustment Loan), ktorá bola odsúhlasená pre ČSFR na podporu transformácie ekonomiky vo výške 450 mil. USD, má splatnosť rozloženú na 15 rokov s odkladom splátok 5 rokov pri úrokovej sadzbe 7,5 %. Pôvodne mal byť úver čerpaný v troch tranšiach, v čiastkach 200 mil. USD, 125 mil. USD a 125 mil. USD. Prvé dve tranše boli zrealizované v rámci bývalej ČSFR a z tretej tranše čerpala ČSFR 6 mil. USD. K 1. 1. 1993, keď došlo k rozdeleniu ČSFR, zostala nevyčerpaná čiastka približne 119 mil. USD.

Zásluhou výkonného riaditeľa p. Bernarda Snoya, ktorý zastupuje SR v Rade výkonných riaditeľov Svetovej banky, došlo k deleniu kvóty a poskytnutých úverov medzi ČR a SR v pomere 2:1. (Výsledok jeho úsilia je o to cennejší, že mal pozíciu sťaženú predchádzajúcim rozhodnutím Rady výkonných riaditeľov MMF, ktorá určila delenie záväzkov a pohľadávok v pomere 2,29:1 a postoj MMF býva obyčajne smerodajný aj pre SB.) Slovensku pripadla čiastka 40 mil. USD, ktorá už bola takmer v celej výške prevedená na účty NBS. Pôžička SAL sa používa na refinancovanie importov v zameniteľných menách, ale prostriedky dostáva k dispozícii NBS ako devízovú rezervu.

Nosným dokumentom, na základe ktorého bola pôžička SAL odsúhlasená, bolo Memorandum ekonomickej politiky, ktoré zahŕňalo transformačný a stabilizačný program bývalej ČSFR. Predloženiu tohto materiálu predchádzali misie SB, ktoré sa zamerali na analýzu ekonomickej situácie v našom štáte.

Ekonomická misia v SB, ktorá bola na Slovensku tri týždne – od 19. apríla do 7. mája 1993 pod vedením teritorialistky pre SR Nemat Shafik, skúmala možnosti slovenskej ekonomiky a pokrok dosiahnutý v ekonomickej reforme. Na základe výsledkov dvojtýždňového pracovného pobytu v Bratislave vypracovala misia správu, ktorá zahŕňa makroekonomické súvislosti, rozvoj súkromného sektora, privatizáciu a reštrukturalizáciu podnikov, finančný sektor a sociálnu záchytnú sieť. Následné misie SB prídu v júni a septembri (SB spravidla vysiela tri mi-sie po sebe). N. Shafik predpokladá, že výsledná ekonomická správa s podrobnou analýzou reforiem, ktoré môžu prispieť k oživeniu ekonomiky a zvýšeniu životnej úrovne SR, bude dokončená a predložená koncom septembra. Táto sa stane základom pre odsúhlasovanie ďalšej štrukturálnej pôžičky pre Slovensko. Svetová banka však podmieňuje poskytnutie úveru dohodou Slovenskej republiky s MMF v oblasti stabilizačného programu.

Okrem štrukturálnych pôžičiek typu SAL, ktoré prakticky smerujú k posilneniu devízových rezerv a podpore platobnej bilancie, SB participuje na sektorálnych pôžičkách v Slovenskej republike, a to v oblasti energetiky, telekomunikácií a cestnej infraštruktúry. Poskytovanie týchto úverov podmieňuje predloženie vypracovaného projektu.

PhDr. Eva Karasová, NBS

Krok do Európy

Takto by sa dalo chápať rozhodnutie výkonného výboru European Bank Training Network, ktoré na svojom zasadaní dňa 11. mája 1993 v Mondorfe v Luxemburgu schválilo prijatie Inštitútu bankového vzdelávania v Bratislave ako reprezentanta Slovenska za pridruženého člena tejto významnej organizácie. European Banking Training Network združuje predné vzdelávacie inštitúcie každého z 12 členských štátov Európskeho spoločenstva a prostredníctvom svojich členov reprezentuje zhruba 2.630 európskych bánk a ich viac ako 1,63 milióna zamestnancov.

Z pridruženého členstva nám vyplýva právo podielať sa na rozvoji celoeurópskych programov, ako napr. Európsky manažérsky program alebo získanie celoeurópsky uznávanej bankárskej kvalifikácie – európskeho diplomu. ETB Network umožňuje svojim členom kooperovať pri realizácii tréningových aktivít a koordinovať svoje vzdelávacie programy v súlade s európskymi štandardmi smerujúcimi k vytvoreniu jednotného finančného trhu. Ak vezmeme do úvahy ambície Slovenska ohľadom členstva v EC znamená začlenenie nášho bankového vzdelávania do európskeho rámca významný krok k dosiahnutiu tohto cieľa.

PhDr. Soňa Kohútová, IBV

Čerpanie pôžičky SAL

Dňa 26. 2. 1993 bola vo Washingtone podpísaná dohoda medzi Svetovou bankou a vládou Slovenskej republiky o prevzatí pôžičky SAL a uvoľnení jej tretej tranše pre SR vo výške 39.76 mil. USD. Na základe tejto dohody splnomocnilo Ministerstvo financií v mene slovenskej vlády Národnú banku Slovenska, aby zabezpečila všetky úlohy súvisiace so splnením dohody.

Svetová banka poskytla Slovenskej republike pôžičku SAL na krytie predpokladanej nerovnováhy v platobnej bilancii a na posilnenie devízových rezerv štátu. Z pôžičky sa refinancujú náklady na dovozy v zameniteľných menách, pričom Svetová banka uvoľní finančné prostriedky v takej mene, v akej bol realizovaný kontrakt. Dohoda umožňuje aj retroaktívne financovanie, t. j. uhradenie platieb za realizovaný dovoz v zameniteľných menách v rámci prv uzatvorených kontraktov. Podľa podmienok dohody možno požiadať o refinancovanie dovozov iba z krajín, ktoré sú členmi Svetovej banky, pričom kontrakt musí byť podpísaný na sumu vyššiu ako 50 tis. USD.

Pôžička sa neposkytuje na úhradu služieb, na nákup alkoholických nápojov, tabakových výrobkov, jadrových reaktorov a ich častí, rádioaktívnych materiálov, výrobkov z drahých kovov, drahokamov a polodrahokamov, dovozov na luxusnú spotrebu a tovarov pre vojenské či polovojenské účely, ako ani na nákup tovaru dodaného v rámci zmluvy, na financovaní ktorej sa podieľa iná národná alebo medzinárodná finančná inštitúcia ako Svetová banka. Pôžičku je možné čerpať formou refundácie nákladov, priamou platbou tretej osobe alebo záväzku kryjúceho akreditív obchodnej banky.

Pôžička SAL zo Svetovej banky sa čerpá na hmotné dovozy, ktoré zodpovedajú podmienkam stanoveným touto bankou, v rámci kontraktov v hodnote do 5 mil. USD a nad 5 mil. USD (alebo ich ekvivalente v inej zameniteľnej mene). Pri dovozoch do 5 mil. USD musia dovozné organizácie preukázať, že kontakty uzatvorili na základe porovnania cenových ponúk získaných od viac než jedného dodávateľa. Refinancovať sa môžu aj dovozy, ktoré sú výsledkom uzatvorenia kontraktov len s jedným dodávateľom (direct contracting: source contracting) v prípade, ak nie je možné realizovať tento dovoz iným spôsobom; vyžaduje si to však vopred oprávnenie (justification) od Svetovej banky.

Pri dovozoch nad 5 mil. USD je pri komoditách kótovaných na medzinárodných burzách potrebné poslať ešte pred prvým čerpaním z prostriedkov pôžičky do Svetovej banky na schválenie podrobný celkový postup, ktorý predchádzal uzatvoreniu kontraktu (získavanie ponúk, vedenie rokovaní o cenách, prepočet ponúk na spoločný cenový základ, platobné a úverové podmienky, doklady o expedícii tovaru a pod.). Ak Svetová banka odsúhlasí postup dovoznej organizácie pri uzatváraní kontraktu pre určitú komoditu, stáva sa záväzným a všetky faktúry možno využiť na čerpanie pôžičky SAL.

Všetka dokumentácia použitá na čerpanie tejto pôžičky musí byť v dovozných organizáciách k dispozícii na kontrolu uskutočňovanú zástupcami Svetovej banky, ako aj nezávislou auditorskou firmou, ktorá sa vyberá na základe dohody medzi Ministerstvom financií SR a Svetovou bankou. Tieto doklady musia dovozné organizácie archivovať minimálne jeden rok po vyčerpaní pôžičky a predložení poslednej auditorskej správy Svetovej banke.

Národná banka Slovenska za úzkej spolupráce s dovoznými organizáciami Petrimex a Koospol a za technickej pomoci Svetovej banky vo veľmi krátkom čase zabezpečila zhromaždenie a spracovanie požadovaných dokladov. Záverečné dokumenty, podpísané viceguvernérom NBS Ing. Mariánom Juskom, CSc. dňa 19. 4. 1993, sa odoslali do Svetovej banky a do 12. 5. 1993 bola na účty Národnej banky Slovenska predisponovaná už takmer celá suma tretej tranše SAL zo Svetovej banky.

Ing. Eva Kohútová, NBS

FINEX '93 klope na dvere

Transformácia ekonomiky na trhovú, rozvoj terciálnej sféry, najmä v oblasti finančnej ekonomiky a bankovej infraštruktúry je pozmenená začlenením sa Slovenska do európskeho hospodárstva. Významnou mierou v týchto zámeroch môžu byť aj výstavy, ktorých z danej oblasti len v Európe býva ročne cca 11. Rakúsko, Rusko a Veľká Británia vystavujú dokonca aj viackrát v roku.

V poslednom období sa vo svete presadzuje stále viac myšlienka regionálneho charakteru výstav, ktorá by mala vyzdvihnúť potreby a možnosti rozvoja toho-ktorého regiónu v oblasti finančných, bankových či poisťovníckych služieb. Takou bola aj bývalá česko-slovenská výstava FIBEX.

Nové podmienky štátoprávneho usporiadania iniciovali usporiadanie obdobnej výstavy na Slovensku, keďže je potrebné oživiť obchodnú spoluprácu nielen s Poľskom, Maďarskom, Rakúskom, ale aj s novými subjektami bývalej Juhoslávie, ako aj smerom k východnému susedovi na Ukrajinu. Banská Bystrica bola vytypovaná ako budúce centrum pre poriadanie medzinárodných výstav s danou problematikou.

FINEX'93 sa uskutoční v dňoch 22. 9. 1993–25. 9. 1993 v Banskej Bystrici. Nad celým podujatím prevzal záštitu predseda vlády Slovenskej republiky. Gestorom je Národná banka Slovenska, pobočka v Banskej Bystrici. Na výstave participuje s ekonomickou fakultou Univerzity Mateja Belu, ktorá bude aj garantom odborných podujatí. Úlohou je oboznámiť širokú verejnosť s modernými a perspektívnymi systémami v oblasti peňažných služieb, ako aj poisťovníctva. Či bude táto medzinárodná výstava v Banskej Bystrici užitočná, potvrdia zúčastnení predstavitelia jednotlivých bánk a poisťovní, ktorí sa stretnú na oživení tohto regiónu, ktorý má významné priemyselné kapacity, surovinové zdroje, dobré prírodné a rekreačné podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, čo predstavuje vstup zahraničného kapitálu do mnohých spomínaných oblastí.

PhDr. Eva Sisková

Banka nemocniciam

Predstavenstvo VÚB, a. s., schválilo návrh finačného výboru VÚB, a. s., o koncepcii sponzorskej činnosti na rok 1993 vo výške 20 mil. Sk.

Sponzorstvo odzrkadľuje realitu nášho života, a preto sa banka rozhodla poskytnúť finančné prostriedky tam, kde majú a budú mať najvyšší prínos. Bezosporu je to oblasť zdravotníctva. Z týchto dôvodov pozvala VÚB, a. s., 27. mája 1993 na svoju pôdu zástupcov 14-tich zdravotníckych pracovísk, aby spoločne podpísali sponzorské zmluvy. V nich sa naša najväčšia komerčná banka zaväzuje každý rok počas 5-tich rokov uhradiť sumu 700 000,- Sk na nákup zdravotníckej techniky. Medzi pracoviská, ktoré dostali finančnú pomoc patria: Národný onkologický ústav v Bratislave, Roosweltova nemocnica v Banskej Bystrici, Fakultná nemocnica v Koši-

Doc. MUDr. Igor Riečanský, CSc., riaditeľ ÚKVCH (Ústav kardiovaskulárnych chorôb) na Partizánskej ul. v Bratislave a Ing. Mária Szomolányiová, ekonómka z toho istého ústavu.

ciach, Nemocnica s poliklinikou v Trenčíne, Nemocnica s poliklinikou a gynekologicko-pôrodnícke oddelenie v Bratislave. K nim sa radí aj Ústav kardiovaskulárnych chorôb z Bratislavy (na snímke sú jeho zástupcovia – pri podpisovaní zmluvy).

Sponzorské zmluvy za VÚB, a. s. podpísali predseda Predstavenstva a prezident VÚB, a. s. Ing. Jozef Mudrík a viceprezident VÚB, a. s. Ing. Ján Janšta.

Riaditelia nemocníc sa vo svojich vystúpeniach poďakovali za pomoc, ocenili prístup pracovníkov VÚB, a. s. a vyjadrili presvedčenie, že situácia v našom zdravotníctve sa zlepší.

VÚB, a. s. určila aj ďalšie finančné prostriedky na podporu zdravotníctva v regiónoch Slovenska, napríklad na vybavenie domov humanity Červeného kríža, kde prispela sumou 200 000,– Sk. Okrem toho VÚB za päť mesiacov tohto roka vyčlenila na kultúru, šport a charitu 920 000,– Sk.

-KJ-

Pracovný predpis NBS na nákup zmeniek na podporu exportu

1. Národná banka Slovenska poskytuje bankám v Slovenskej republike úverové zdroje na úverovanie exportných pohľadávok formou nákupu zmeniek kryjúcich úvery na exportné pohľadávky. Úverové zdroje poskytuje za aktuálnu diskontnú úrokovú sadzbu.

2. Národná banka Slovenska podľa § 8 a § 23 písmeno a) zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska (ďalej len NBS) nakupuje od centrálnych bánk, alebo ich výkonných organizačných jednotiek a opätovne im predáva takéto zmenky znejúce na slovenské koruny (Sk) vystavené a splatné na území Slovenskej republiky v súlade so Zákonom zmenkovým a šekovým č. 191/1950 Zb.

3. Pre účely tohto pracovného predpisu a postupy z neho vyplývajúce sa pod podporou exportu rozumie nákup zmeniek vystavených na:

a) tovar vyrobený v Slovenskej republike a dodávaný na konečné užitie v zahraničí,

b) nevyhnutné domáce komponenty na výrobu tovaru vyrobeného v Slovenskej republike dodávaného na konečné užitie v zahraničí.

4. NBS nakupuje zmenky, ktoré musia mať formu cudzej zmenky vystavenej na vlastný rad, t. j. obsahujú oprávnené podpisy najmenej dvoch subjektov, t. j. obsahujú najmenej dva dobré podpisy. Výstavcom a veriteľom (prvý podpis) týchto zmeniek je obchodná banka predkladajúca zmenky na nákup NBS a zmenkárom (druhý podpis) právnická osoba zapísaná v obchodnom registri vyrábajúca tovar dodávaný na konečné užitie v zahraničí.

5. NBS nakupuje zmenky na podporu exportu vystavené na tovar dodávaný na konečné užitie do krajín uvedených v prílohe k tomuto pracovnému predpisu.

6. NBS poskytuje bankám úverové zdroje formou nákupu zmeniek na podporu za podmienky, že úroková sadzba z úveru poskytnutého bankou nepresiahne 1,3 násobok aktuálnej diskontnej úrokovej sadzby.

7. Zmenky musia byť napísané v slovenskom jazyku akceptované zmenkárom, znejúce na slovenské koruny, vystavené na území Slovenskej republiky a splatné vo vystavujúcej obchodnej banke, pričom miesto splatnosti sa musí nachádzať na území Slovenskej republiky. Tieto zmenky musia zodpovedať ustanoveniam a podmienkam stanoveným Zákonom zmenkovým a šekovým č. 191/1950 Zb. a podmienkam NBS. Za správnosť údajov zmenkovo zaviazaného subjektu (subjektov) zodpovedá banka, ktorá predkladá zmenky NBS na nákup.

8. NBS nakupuje zmenky, ktorých zostatková splatnosť odo dňa nákupu nesmie byť dlhšia ako 180 kalendárnych dní, pričom tieto zmenky nakupuje najmenej na dobu 30 a najviac 180 kalendárnych dní.

9. Obchodná banka predávajúca zmenky na podporu exportu sa pri predaji týchto zmeniek zaväzuje NBS k spätnému nákupu zmeniek od NBS. Spätný predaj sa uskutoční najneskôr 14 kalendárnych dní pred splatnosťou zmenky.

10. Nákupom zmeniek sú v mene NBS poverené jej pobočky. Pobočky NBS nakupujú zmenky od centrálnych bánk, alebo ich výkonných organizačných jednotiek za príslušný úverový región, zodpovedajúci bývalému územnému členeniu podľa krajov.

11. Nákup zmeniek na podporu exportu sa uskutočňuje na základe písomnej žiadosti banky, ktorá musí v prílohe obsahovať písomné podklady dostatočne preukazujúce reálnosť výroby a odbytovateľnosť dodávky (napr. formou kópie kontraktačnej dohody). Za bonitu obchodného prípadu t. j. existujúcej, alebo potenciálnej pohľadávky nesie v plnom rozsahu zodpovednosť banka predkladajúca túto zmenku na nákup.

12. Na požiadanie je banka predkladajúca zmenku na podporu exportu na nákup NBS povinná dodatočne, písomnou formou, informovať príslušnú pobočku NBS o vyúverovaní pohľadávky, ako aj jej úhrade s uvedením podstatných údajov o predmetnom obchodnom prípade. Ide najmä o dátum platby, zaplatenú sumu v cudzej a domácej mene a pod. Banka je o tomto povinná informovať najneskôr do 30 pracovných dní po zaslaní žiadosti do NBS.

13. NBS prostredníctvom príslušnej pobočky overuje bonitu zmenkovo zaviazaného subjektu – zmenkára a pri rozhodovaní o konečnom nákupe vychádza z výsledkov hodnotenia bonity. Okrem toho môže NBS v súvislosti s prebiehajúcim, alebo uskutočneným nákupom zmeniek na podporu exportu požiadať o umožnenie vykonať administratívnu a vecnú kontrolu podľa vlastného uváženia.

14. NBS prostredníctvom príslušnej pobočky môže prednostne nakupovať exportné zmenky avalované inou bankou, prípadne inou právnickou osobou zapísanou v obchodnom registri. V prípade, že je avalista nebankový subjekt, môže na základe vlastného rozhodnutia uskutočniť aj v spolupráci s bankou predkladajúcou exportnú zmenku na nákup overenia bonity avalistu (avalistov).

15. Dôvodom pre prednostné nakúpenie zmeniek na podporu exportu môže byť ďalej aj preukázateľné vystavenie akreditívu na obchodný prípad, ktorý tvorí obchodné krytie predmetného zmenkového obchodu. Pod preukázateľným vystavením akreditívu sa pre potreby tohto pracovného predpisu a postupov z neho vyplývajúcich rozumie jeho písomné potvrdenie, prípadne písomné overenie predkladajúcou bankou vrátane vyjadrenia banky, ktorá akreditív vystavila.

16. Pobočky NBS vykonávajúce nákup zmeniek na podporu exportu vedú k týmto zmenkovým obchodom (uskutočneným i neuskutočneným) osobitnú evidenciu a pravidelne mesačne, najneskôr do 5 pracovných dní po uplynutí mesiaca, predkladajú ústredniu NBS rozbor činnosti súvisiacej s nákupom zmeniek.

17. Pobočky NBS po zohľadnení osobitostí a rozdielov poživajú pri uskutočňovaní nákupu exportných zmeniek primerané ustanovenia a postupy systému reeskontu zmeniek. Až do prípadného vytvorenia úplne oddeleného systému je potrebné dbať na dôkladné evidenčné rozlíšenie týchto dvoch druhov obchodov (reeskont a nákup zmeniek na podporu exportu).

18. Týmto pracovným predpisom sa nemení ani nedopĺňa žiaden pracovný predpis NBS. Pracovný predpis NBS na nákup zmeniek na podporu exportu nadobúda účinnosť dňa 3. 5. 1993

14. 5. 1993
Guvernér NBS:
v. z. Marián Tkáč

Príloha k pracovnému predpisu Národnej banky Slovenska na nákup zmeniek na podporu exportu.

Národná banka Slovenska nakupuje zmenky vystavené na tovar do týchto krajín (odberateľské krajiny):

1. Belgicko
2. Dánko
3. Francúzsko
4. Grécko
5. Holansko
6. Írsko
7. Island
8. Luxembursko
9. Nemecko
10. Nórsko
11. Portugalsko
12. Rakúsko
13. Švajčiarsko
14. Švédsko
15. Taliansko
16. Turecko
17. Veľká Británia
18. Španielsko
19. USA
20. Kanada
21. Japonsko
22. Austrália
23. Nový Zéland
24. Čína
25. India
26. Južná Kórea
27. Fínsko
28. Mexiko
29. Singapúr
30. Honkong
31. Tchajwan

Ospravedlnenie

Redakcia sa ospravedlňuje autorovi Doc. PhDr. Františkovi Škvrndovi, CSc. za viacnásobné vynechanie časti textu, čo narušilo jeho zmysel a obsah v článku „Vzdelávanie pracovníkov nemeckých sporiteľní" v májovom čísle na str. 24–27.

SWIFT v sporiteľni

Objem medzibankových transakcií začal začiatkom 60-tych rokov presahovať možnosť ručného spracovania papierových dokumentov, preto sa hľadali nové, progresívnejšie spôsoby spracovania bankových produktov. SWIFT je spoločný systém medzinárodného prenosu bankových správ, ktorý vznikol v Belgicku v roku 1973 a pôvodne združoval 250 veľkých európskych a severoamerických bánk. Systém bol oživený 9. mája 1977. V bývalom Česko-Slovensku sa ako prvá pripojila k sieti SWIFT v 80-tych rokoch ČSOB, ktorá pracovala súčasne ako provizórne regionálne stredisko SWIFT, ku ktorému boli postupne pripojené ďalšie česko-slovenské banky. Od 7. júna 1993 sa Slovenská štátna sporiteľňa pripojila na sieť SWIFT-u. Čo to pre sporiteľňu znamená, sme sa opýtali **riaditeľa platobného styku Ing. Petra Tejbusa**.

„Ide o to, že sa zaradíme medzi plnohodnotné komerčné banky najmä z medzinárodného hľadiska. Potom budeme mať možnosť priamo sa spojiť s ktoroukoľvek z 3582 členských bánk a finančných inštitúcií. Počas niekoľkých sekúnd sa môže spojiť s ktoroukoľvek bankou, s ktorou máme výmenné autentikačné kľúče (dohodnuté spojenie). Prostredníctvom SWIFT-u môžeme posielať i prijímať platobné príkazy za našich klientov a v prospech našich klientov, potvrdzovať a prijímať obchody na medzibankovom obchodnom trhu, prijímať a vysielať všetky druhy dokumentárnych platieb a operácií so šekmi, cennými papiermi a drahými kovmi. Systém ďalej umožňuje získavať výmenu systémových správ a informácií so všetkými členskými bankami a finančnými inštitúciami. Výhodou tohto systému je absolútna bezpečnosť prenosu a nemožnosť zneužitia treťou stranou.

PhDr. Eva Sisková

Aktivity VÚB, a. s.

Všeobecná úverová banka, a. s., zorganizovala zaujímavú a v programe bohatú tlačovú besedu. Bolo to viac-menej pracovno-informačné stretnutie vedúcich predstaviteľov banky so zástupcami tlače, rozhlasu a televízie s cieľom predstaviť našej verejnosti aktivity VÚB, a. s. vo všetkých oblastiach jej činnosti: úverovej, zahraničných kontaktov, devízovej, AIS a ďalších. Novinári mali možnosť zoznámiť sa tiež s hospodárskymi výsledkami banky za rok 1992. Tlačová beseda prispela k rozšíreniu vedomostí o činnosti jednej z našich predných bánk v SR a poskytla tiež množstvo tipov pre ďalšie čiastkové príspevky z tejto dnes pre čitateľa atraktívnej sféry.

–sb–
Foto: autor

NBS na rokovaní guvernérov

Uplynulé mesiace boli pre viceguvernéra Národnej banky Slovenska Ing. Mariána Tkáča poznamenané niekoľkými významnými pracovnými rokovaniami, na ktorých sa zúčastnil ako reprezentant Národnej banky Slovenska. Popri pracovnej návšteve či už Švajčiarska alebo Talianska, ktoré sú rovnako dôležité pre Slovensko a našu centrálnu emisnú banku, osobitný význam však pripisujeme účasti NBS na rokovaní Rady guvernérov MMF vo Washingtone. Jej význam okrem iného spočíva v tom, že Slovensko sa na tomto rokovaní zúčastnilo ako samostatný člen.

O zhodnotenie týchto pracovných stretnutí sme požiadali viceguvernéra NBS, povereného jej riadením, Ing. Tkáča.

Čo pre Vás osobne, ako aj z pohľadu širšieho, pre Slovensko, znamenala účasť na tomto rokovaní?

Od konca októbra 1992, odkedy riadim či už ústredie ŠBČS pre Slovensko, alebo od 1. januára 1993 Národnú banku Slovenska, mal som možnosť stretnúť sa s guvernérmi dvanástich centrálnych bánk Európy. Je pravda, že pri niektorých stretnutiach mi šéf banky – guvernér či prezident – podá ruku, nechá sa odfotografovať a potom ma nechá rokovať de jure s mojím kolegom – viceguvernérom či viceprezidentom. Väčšinou však rokujem na najvyššej úrovni, berú ma ako úradujúceho šéfa centrálnej banky nového európskeho štátu – Slovenskej republiky. A je to pre mňa česť, že vlastne už päť mesiacov reprezentujem Národnú banku Slovenska, že riadim najmladšiu centrálnu banku sveta. Takže každá cesta do sveta znamená veľa pre mňa osobne a pevne dúfam, že i pre Slovensko. Tak, ako v časoch federácie, aj dnes sa snažím urobiť pre Slovensko všetko, čo je v ľudských silách.

V rámci programu ste sa zúčastnili rokovaní jednej pracovnej skupiny, tzv. belgickej. Ktoré krajiny okrem Slovenska boli členmi tejto skupiny, čo bolo predmetom rokovaní?

Moja, v poradí už druhá cesta do USA, do tej veľkej Ameriky, zase viedla iba do Washingtonu a bola na výsosť pracovná. Spolu so štátnym tajomníkom ministra financií V. Masárom sme sa zúčastnili výročného zasadania Interim Comitee, čo je každoročne sa schádzajúci orgán MMF, na ktorom sú zástupcovia všetkých členov MMF, zastúpení však 24 mužmi z vybraných štátov. Nás (ale i Čechov, Rakúšanov, Turkov, Bielorusov, Kazachov, Maďarov a samozrejme samých seba – teda Belgičanov) zastupoval za stolom s mikrofónmi minister financií Belgicka. Hodnotil sa stav ekonomiky sveta, s osobitnou pozornosťou venovanou Rusku a všetkým novovzniknutým štátom na území strednej a východnej Európy. Pre nás bolo toto stretnutie významné. Oficiálne i neoficiálne sme sa dozvedeli, že Slovensko môže byť prvým štátom, ktorý získa od MMF nový typ úveru, a to typu „Systematic transition facility (STF)", ktorý zavádza MMF práve pre krajiny typu Slovenska. To znamená štáty, ktoré nedávno vznikli, smerujú k stabilite, ale nespĺňajú podľa referentov MMF všetky podmienky pre úvery typu SAL. Sme teda v takzvanom žltom pásme, a to na čele celého peletónu. Čakáme na zelenú.

Aký názor prevládal vo Washingtone na ekonomický vývoj Slovenska, napr. v oblasti tvorby štátneho rozpočtu, menovú politiku NBS, stav devízových rezerv v NBS i komerčných bankách...

V MMF sa zakaždým zaujímajú o všetko. A tiež vedia všetko. Buď majú v MMF šikovných odborníkov alebo dobrý systém práce s rýchlym tokom informácií. Najskôr však majú jedno aj druhé. A tak po našom vysvetlení momentálneho stavu ekonomiky Slovenska sa ich otázky – ako obvykle – sústredili na problém devízových rezerv NBS a Slovenska vôbec, na rozpočtový deficit, na otázky obchodnej politiky, platobnej a obchodnej bilancie. Keď som pánovi Zevrudakisovi povedal, že na jednej strane nám ČNB vrátila slovenské koruny (170 miliónov z 200 miliónov, ktoré sme si navzájom vymenili), na druhej strane české komerčné banky slovenské koruny nepredávajú a na tretej strane na čiernom trhu v Prahe je slovenská koruna drahšia ako na „bielom" trhu, experti MMF súhlasne i s údivom pokyvkávali hlavou a konštatovali, že v novinách o tom nečítali. Povedal som im: „Ak chcete vedieť pravdu o Slovensku, noviny nemôžete čítať".

Prekvalilo ich aj aktívne saldo platobnej bilancie medzi SR a ČR. To skutočne nečakali. Veď to, koľkí sme boli – optimisti?

V máji by mala prísť do Bratislavy misia MMF. Očakávate, pán viceguvernér, že v jej závere dôjde k podpísaniu dohody, ktorej výsledkom bude pôžička pre Slovensko?

Delegácia MMF pride do Bratislavy 27. mája (rozhovor s p. Tkáčom sa konal 23. mája, pozn. red.). Dnes už vieme, ako sme sa dohodli. V čase poskytovania interviev sme pripravení na rokovanie a chceme expertom z MMF preukázať, že okrem toho, čo už sami zistili a ocenili v oblasti budovania Národnej banky Slovenska a vôbec jej udomácnenia sa na našej hospodárskej scéne (sú skutočne udivení, čo sme za necelých 5 mesiacov budovania NBS dosiahli), máme dobré výsledky aj v menovej politike. Veď sme nemuseli devalvovať korunu voči USD, po devalvácii Sk voči ECU a Kč sme dvojnásobne slovenskú korunu revalvovali na pomer 1:1, od 4. januára obchodujeme s devízami a zlatom, naše clearingové centrum funguje „excelentne", vybudovali sme vlastnú štatistiku... Práve po tieto dni odchádza od nás expert MMF p. Kučera a nevychádza z údivu, že Slovensko (vďaka NBS) bude prezentované v štatistickej brožúrke MMF súčasne s Českom, pričom Maďarsku sa stále (už dva roky) nedari dodať MMF vierohodné štatistické údaje.

Verím, že sa dohodneme, že Slovenská republika skutočne bude prvým štátom „žltej zóny", ktorý ako prvý získa pôžičku typu STF.

Na čo je určená táto pôžička?

Na podporu platobnej bilancie SR a tiež na podporu reštrukturalizácie našej ekonomiky. Bude teda – obrazne povedané – slúžiť NBS i vláde na podporu ich racionálneho konania. Podľa posledného rokovania premiéra vlády vo Washingtone, by malo ísť o úver vo výške 90 miliónov dolárov. Táto suma zaiste pomôže podvihnúť naše devízové rezervy, ale tiež zlepší image Slovenska vo svete. Svet je už raz taký, verí nám, ale nechá si svoju vieru potvrdiť neutrálnou inštitúciou. A takou je práve MMF.

Pôžičku vo výške 40 miliónov dolárov nám poskytla i Svetová banka. Na aké účely sa tieto prostriedky predovšetkým použijú?

Tieto peniaze majú rovnaký charakter ako pôžička MMF, teda sú stabilizujúce a tiež reštrukturalizačné. Pomáhajú nám zväčšovať vankúš, na ktorom zatiaľ žiaľ len „drieme" naša ekonomika. Ja pevne dúfam, že čoskoro driemať prestane a začne sa kmitať ...

Ktoré oblasti bude skúmať misia MMF počas svojej pracovnej návštevy Slovenska?

Májová misia MMF bude skúmať veľmi široký okruh otázok na Ministerstve financií, hospodárstva, na štatistickom úrade, ale aj u nás, v NBS. U nás ich bude zaujímať hlavne stav devízových (vonkajších) rezerv, starostlivosť o vonkajšie dlhy a vývoj platobnej bilancie. Zdá sa, že najväčšiu pozornosť bude pán Zevrudakis a jeho ľudia venovať otázkam rozpočtového hospodárenia. Schodok a jeho riešenie či už na strane príjmov alebo výdavkov bude zrejme zaujímať najviac MMF. Tento schodok má aj menový dopad. Zaiste, zaujíma aj nás.

Pán viceguvernér, v dňoch 19.–21. apríla ste sa zúčastnili spoločného zasadnutia Rady Medzinárodnej investičnej banky (MIB) a Mezdzinárodnej banky pre hospodársku spoluprácu (MBHS) v Moskve. NBS sa stala členom týchto bánk. Priniesla Národná banka Slovenska konkrétne návrhy do činnosti týchto bánk?

Moja cesta do Moskvy mala tiež svoj význam. Členstvo Slovenska v MBHS a v MIB, čo sú síce na jednej strane akési pozostatky RVHP, má na druhej stane stále veľký význam. Veď nám umožňuje nesprostredkovaný „pobyt" na ruskom bankovom trhu a sprostredkovane tiež úzku spoluprácu s ďalšími členskými štátmi týchto bánk. Navrhli sme spolu s Čechmi a Poliakmi, aby sa tieto banky premenili na výlučne komerčné zoskupenia so zastúpením nie štátov, ale komerčných bánk jednotlivých štátov. My sami, ako nováčik rokovaní, sme navrhli kvalitatívne zmeniť účasť štátov na majetku týchto bánk, čo by sa malo dostať na program v októbri v Ulan-Bátore.

Zdá sa, že bude výhodnejšie obsadiť naše miesta v týchto bankách a využívať ich pre – napríklad – vzájomné platby s Ruskom, ako budovať novú zmiešanú rusko-slovenskú banku.

Chcem ešte informovať čitateľov časopisu Biatec, že sme odovzdali guvernérovi Ruskej centrálnej banky návrh dohody o spolupráci medzi NBS a RCB. Chceme s Rusmi spolupracovať tak pri riešení závažných otázok menovej politiky, ako aj napríklad pri organizovaní voľného času pracovníkov oboch centrálnych bánk.

Ďakujem za rozhovor

Mgr. Soňa Babincová

Asociácia bánk a poisťovní

Dňa 27. mája 1993 sa uskutočnilo ustnovujúce zasadnutie zakladateľských bánk a poisťovní, na ktorom sa schválili základné dokumenty tvoriace podklad pre registráciu a činnosť Asociácie bánk a poisťovní so sídlom v Bratislave. Podpísala sa Zakladateľská zmluva, schválili sa Stanovy, Rokovací poriadok Zhromaždenia členov a Predstavenstva, Organizačný poriadok Asociácie, Zásady finančného hospodárenia a rozpočet na rok 1993. Vytvorili sa tým podmienky pre registráciu Asociácie a pre začatie jej činnosti.

Programové vyhlásenie, ktoré bolo na rokovaní prijaté a ktoré zároveň uverejňujeme ako súčasť tejto informácie, dáva zameranie činnosti asociácie a možnosť členstva pre každú domácu i zahraničnú banku, peňažných ústavov a poisťovní na Slovensku, aktívnu spoluprácu a možnosť využívať služby a informačný servis Asociácie bánk a poisťovní.

Asociácia bánk a poisťovní
Bratislava

Programové vyhlásenie

Asociácia bánk a poisťovní, ktorá sa založila v máji 1993 z podnetu 8 bánk a 2 poisťovní, ako zakladateľov, je dobrovoľným záujmovým združením organizácií pôsobiacich na podnikateľských princípoch v oblasti peňažníctva a poisťovníctva. Asociácia združuje právnické osoby. Je otvorená pre prístup domácich a zahraničných bánk a poisťovní, ktoré sa chcú podieľať na plnení základných cieľov Asociácie, zaviažú sa, že budú plniť členské povinnosti, konať v súlade s prijatými Stanovami a rozhodnutiami orgánov Asociácie, a chcú sa podieľať na výsledkoch jej činnosti. Asociácia neslúži náboženským, ideologickým ani politickým cieľom, neslúži k uzatváraniu ani k podpore uzatvárania kartelových dohôd.

Asociácia chce napomáhať vytváraniu podmienok pre úspešný rozvoj nášho peňažníctva a poisťovníctva, presadzovať a hájiť spoločné záujmy členov. Asociácia je založená na demokratických princípoch, všetci členovia Asociácie majú rovnaké práva a povinnosti zakotvené v Stanovách. K základným členských právam členov Asociácie patrí predovšetkým právo zúčastniť sa všetkej činnosti asociácie a to najmä prostredníctvom delegovaných a volených orgánov Asociácie, podieľať sa na výsledkoch činosti Asociácie a na poskytovaných výhodách a službách.

Asociácia ako dobrovoľné združenie bánk a poisťovní bude aktívne podporovať rozvoj demokratických princípov v našej spoločnosti, hladký priebeh transformačného procesu slovenskej ekonomiky s cieľom urýchliť tendencie k obnoveniu jej prosperity. V záujme pomoci rozvoju moderného bankovníctva a poisťovníctva vybuduje kontakty na zahraničné asociácie s cieľom získavania poznatkov a skúseností a pre sprostredkovanie zahraničných kontaktov jednotlivým členom a zastupovanie ich záujmov v zahraničí.

V prvom rade vyvinie úsilie na rozšírenie členskej základne tak, aby Asociácia bola aktívnym reprezentantom slovenského bankovníctva a poisťovníctva doma a v zahraničí. Formou uzavretých dohôd o spolupráci s domácimi a zahraničnými asociáciami vo svojej záujmovej oblasti činnosti bude rozširovať svoje možnosti pôsobenia. Cieľovým programom je uchádzať sa o členstvo v Európskej asociácii bánk resp. poisťovní.

Asociácia sa bude aktívne podieľať na legislatívnych prácach majúcich väzbu na bankovníctvo a poisťovníctvo. Bude presadzovať legislatívne obmedzenie štátnych záväzkov do činnosti a realizácie podnikateľských aktivít, bánk, peňažných ústavov a poisťovní.

Asociácia vyvinie úsilie na koordinovanie výchovy pracovníkov, svojich členov, bude podporovať sprostredkovanie výmeny výchovných programov, umožňovať školenie pracovníkov, využívať zahraničné pomoci, programy a stáže. Asociácia vytvorí účinný systém spolupráce s Inštitútom bankového vzdelávania.

Osobitnú pozornosť bude venovať skúmaniu, rozpracovaniu a účasti na vypracovaní zásadných a principiálnych otázkach spoločného záujmu v jednotlivých oblastiach činnosti ako sú napr. otázky bankovej a poisťovacej techniky a technológie bánk a poisťovní.

Asociácia vyvinie úsilie na vybudovanie vlastnej informačnej bázy dát a poskytovanie služieb a informácií svojim členom.

Vo všetkých vyššie uvedených oblastiach vytvorí asociácia aktívy odborníkov tak, aby programové vyhlásenie a ciele činnosti asociácie v roku 1993 boli úspešne splnené.

Členovia Asociácie sú presvedčení, že spoločným úsilím a aktivitou sa vytvorí účinný a funkčný systém práce Asociácie k úžitku každého jej člena.

Ing. Andrej Danko

PRIVATIZÁCIA – ÁNO

Špeciálny účet FNM v NBS

Realizáciou opatrenia, podľa ktorého Národná banka Slovenska (NBS) uvoľní finančné prostriedky na uhradenie prvej splátky transformovaných podnikov v druhej vlne privatizácie, sa nesporne tento proces urýchli.

Ako hodnotíte iniciatívu Národnej banky Slovenska vo vzťahu k privatizácii z pohľadu Fondu národného majetku v súvislosti s podpísaním zmluvy medzi NBS a FNM z 21. mája ?

S touto úvodnou otázkou začal náš rozhovor s predsedom výkonného výboru Fondu národného majetku Slovenskej republiky **Ing. Ladislavom Melčickým**.

Rád by som poznamenal, že ide o spoločnú iniciatívu, nevzdávame sa určitej participácie a účasti na vzniku tejto myšlienky. Spoločne sme v rokovaniach s NBS prišli k modelu, ktoý bol prijatý v podobe už spomínanej zmluvy. Túto iniciatívu hodnotím kladne, je jednoznačné, že umožní aktívny vstup domácich podnikateľských subjektov do privatizácie. Z hľadiska doterajších skúseností fondu možno konštatovať, že bol rad prípadov, kedy projekty schválené na privatizáciu sa nemohli realizovať práve pre nedostatok finančných zdrojov.

Aký výsledok očátavate od tohto spôsobu podpory privatizácie? Z makrohľadiska – národohospodárskeho i mikrohľadiska – z pohľadu konkrétnych privatizérov, komerčných bánk, FNM.

Vo všeobecnosti možno povedať, že privatizácia ako taká nie je cieľom, ale je prostriedkom dosiahnutia vyššieho cieľa, a tým je transformácia našej ekonomiky od plánovite riadenej k trhovej.

Vieme veľmi dobre, že proces privatizácie ovplyvňujú rôzne faktory, pozitívne i negatívne. Jedným z negatívnych faktorov je aj nedostatok vnútorných zdrojov. Pri tvorbe koncepcie ďalšieho postupu privatizácie sa v tomto smere hľadali rôzne spôsoby. V prvej vlne, ako vieme to bolo umožneniej splátkovej formy, avšak podmienky boli tvrdšie ako v druhej vlne. Prvú platbu bolo treba realizovať vo výške 30 % a dohodnúť splátky na 5 rokov. V druhej vlne sa dohodli prijateľnejšie podmienky – prvá platba vo výške 15 % a možnosť dohodnúť splátky na dobu 10 rokov. Úverové zdroje sú však vyčerpané, preto sa hľadal ďalší spôsob, ktorý by pozitívne ovplyvnil vstup domácich podnikateľských subjektov do privatizácie, čoho výsledkom je spomínaná zmluva. Z makrohľadiska by to malo podporiť dosiahnúť vyššie formulované ciele. Z mmikrohľadiska by to malo umožniť privatizérom aktívnejšie vstupovať do privatizácie a komerčným bankám by to malo umožniť dostať sa k zdrojom na poskytnutie úveru na privatizáciu a mať z toho i určitý zisk.

Fondu národného majetku by to malo umožniť rýchlejšiu realizáciu privatizačných projektov. Pre FNM to má však i jeden negatívny dopad, ktorý sme vedome urobili ako ústretový krok vo forme blokácie prostriedkov ako výnosu z privatizácie dovtedy, kým tieto nie sú splatené komerčným bankám privatizérmi a následne nie sú vrátené NBS. Čiže tieto prostriedky sú na špeciálnom účte v NBS. Tak sa nemôže stať, aby sa tieto prostriedky dostali do obehu a využili na iné účely a zamedzí sa tomu, aby pôsobili inflačne. Podmienky zmluvy sú také, že NBS poskytne komerčným bankám na základe protihodnoty – vo forme zmenky sumu, prísne účelovo viazanú na privatizáciu. Dokonca sú tieto podmienky tak presne stanovené, že komerčná banka poskytne túto sumu – úver podnikateľskému subjektu len na prvú splátku – 15 %. Splatené objemy nám bude NBS postupne uvoľňovať a FNM bude môcť s nimi disponovať až po reálnom splatení. Ak by som mal použiť slová pána viceguvernéra NBS Tkáča, tak možno povedať, že tieto prostriedky sú garantované reálnymi hospodárskymi výsledkami podnikateľských subjektov, ktoré sprivatizujú príslušné podniky.

Aké sú kritériá výberu pre poskytovanie úveru na privatizáciu?

Bolo dohodnuté, že NBS bude poskytovať úver vo vzťahu ku komerčným bankám. Medzi NBS a komerčnými bankami dôjde k určitému ponukovému konaniu a NBS uvoľní prostriedky tej banke, ktorá sa zaviaže poskytnúť úver podnikateľskému subjektu za výhodnejších podmienok ako doteraz. Avšak za určitých predpokladov, aby výsledný úrok nebol vyšší ako 16 %.

Treba poznamenať, že FNM nemieni aktívne vstupovať do vzťahov NBS a komerčnách bánk. Pre Fond národného majetku SR je rozhodujúca verejná súťaž. Jedným zo základných predpokladov ponuky do verejnej súťaže je doklad o financovaní, ktorý vyžaduje minimálne vo forme zmluvy o budúcej zmluve uzavretej medzi podmikateľským subjektom a peňažným ústavom. Z toho teda jasne vyplýva, že podnikateľský subjekt si bude musieť ešte pred vstupom do verejnej súťaže jasne prerokovať podmienky, z čoho bude financovať privatizačný projekt.

Myslíte si, že komerčné banky budú mať zdroje na tieto úvery?

Predpokladáme, že komerčné banky túto zmluvu privítajú. Prostriedky na úver dostanú od NBS. Podnikateľský subjekt svoju prvú platbu vo výške 15 % uhradí formou poskytnutého úveru a zvyšok – 85 %, to je v kompetencii FNM dohodnúť podmienky splácania do určených 10 rokov. Tu FNM poskytuje výhodné podmienky. Je tu široký priestor na dohodnuté formy splácania. Samozrejme, že FNM sa určitým spôsobom istí, a to formou záložného práva na príslušný maje-

tok a pod. Do predajných zmlúv sa napr. zakomponúva i právo odstúpenia od zmluvy, pokiaľ podnikateľský subjekt neplní dohodnuté podmienky. Treba tiež pripomenúť, že privatizér, ak použijem náš pracovný názov, nemôže použiť niekoľko úverov na ten istý objekt (v prípade záložného práva).

FNM pri vyhodnocovaní verejnej súťaže berie do úvahy, do akej miery je majetok zaťažený úvermi. Pri poskytovaní úveru bude FNM postupovať podľa aktuálneho záujmu o privatizáciu príslušných subjektov. Platnosť kúpno-predajnej zmluvy budeme podmieňovať splatnosťou úveru.

Podľa Vášho názoru, pán predseda, ako sa bude komerčná banka istiť pri poskytovaní úveru – 15 % pre podnikateľský subjekt?

Zrejme i komerčné banky budú tiež požadovať od klienta záruku voči majetku. Hlavne z toho dôvodu, že ich splátky voči NBS nie sú viazané na splátky klienta komerčnej banke. Komerčná banka bude plniť podmienky zmluvy s NBS o poskytnutí úveru a voči klientovi podľa bežných postupov.

Isteže, komerčné banky vstupujú do tohto obchodného zámeru s istou mierou rizika, ale tak je to v trhovom hospodárstve. FNM nebude brániť komerčným bankám brať záložné právo nielen do výšky 15 %, ale až 30 %.

Aj FNM si bude prehodnocovať riziko obchodného zámeru. Každú verejnú súťaž organizuje FNM špeciálna poradenská firma, ktorá na základe predložených ponúk vykoná analýzu a vytipuje tie najlepšie ponuky. Osobitne určená komisia pre každý jednotlivý prípad odporučí najlepší podnikateľský projekt a napokon o výbere definitívneho víťaza vo verejnej súťaži rozhodne výkonný výbor FNM. Je to v záujme maximálnej objektívnosti.

Menová emisia určená na poskytovanie úverov pre privatizáciu je v platnosti od 1. 7. 1993. Budú sa od tohto termínu využívať úvery na privatizačné projekty?

Fond národného majetku je v štádiu príprav na verejnú súťaž. Predpokladáme, že koncom júna by mohli byť vyhlásené verejné súťaže na projekty druhej vlny privatizácie. Dovtedy by mali byť vyjasnené podmienky zmluvy medzi NBS a komerčnými bankami ohľadne poskytovania týchto špeciálnych úverov a subjekty, ktoré sa uchádzajú o privatizáciu podnikov v druhej vlne by mali mať možnosť koncom júna využiť túto emisiu, určenú len na privatizáciu. Pre klienta je limitujúci dátum 1. 7. 1993 a možnosť úveru 15 % od komerčnej banky. Zmluva medzi NBS a FNM má teda jednoznačne podporný charakter v procese privatizácie.

Druhá vlna privatizácie začala schválením termínu predkladania privatizačných projektov vládou SR, čiže už prebieha. Avšak privatizačný proces má niekoľko etáp. Prvou etapou je vypracovanie privatizačného projektu, potom ho posúdi jeho zakladateľ a ďalej nasleduje schválenie na Ministerstve pre správu a privatizáciu NM a konečná fáza je jeho realizácia. My sa nachádzame súvislosti s II. vlnou práve pred touto fázou. K jej začatiu iste aktívnou mierou prispeje i uvedená zmluva medzi NBS a FNM.

Ďakujem za rozhovor.

Mgr. Soňa Babincová

NBS podporí privatizáciu

Zmluva o účte, ktorý bude mať v Národnej banke Slovenska (NBS) Fond národného majetku SR (FNM SR) a ktorá má prispieť k ďalšiemu postupu privatizácie na Slovensku, bola podpísaná 21. 5. 1993 v Bratislave.

Ako povedal po podpise novinárom M. Tkáč, na tento účet budú prichádzať peniaze, ktoré vo forme zmeniek poskytnú komerčné banky novým majiteľom štátnych podnikov privatizovaných v druhej vlne na uhradenie prvej splátky. Tá bude predstavovať 10–15 percent z kúpnej ceny podniku a vydražiteľ ju zloží na účet FNM. Peniaze na účte FNM budú uvoľnené do obehu až po splatení úveru z hospodárskych výnosov už súkromného podniku, a teda nebudú vyvolávať infláciu. Na účely privatizácie uvažuje NBS o vynaložení prostriedkov vo výške šesť – až desať miliárd korún.

Úvery bude NBS poskytovať komerčným bankám na 12-percentný úrok a budú určené len na privatizáciu. Zároveň im bude odporúčať, aby obchodná marža nepresahovala 35 percent, čo znamená, že ich celkový úrok by pre záujemcu o úver na privatizáciu nemal presiahnuť 16 percent.

-hk-

Opýtali sme sa komerčných bánk

Národná banka Slovenska osobitnou úverovou emisiou, ktorá je menovo neutrálna, podporuje privatizáciu. Toto opatrenie nemá inflačný dosah, lebo iba splatené čiastky úveru budú uvoľnené do obehu.

Akú odozvu to vyvolalo v niektorých komerčných bankách, ktoré sme oslovili? Odpoveď poskytne naša anketa.

Otázky znelí:

1. **Aké je stanovisko vašej banky z hľadiska atraktívnosti tohto obchodu (zmluva medzi NBS a FNM o účte)? Dosiahnete zisk?**
2. **Vytvára sa tým pre vás konkurenčné prostredie? Aké opatrenia v tomto smere hodláte podniknúť? (Výška úrokovej sadzby)**
3. **Javí sa Vám toto opatrenie NBS nezaujímavé pre obchodné banky?**

Prvá komunálna banka, a. s., Žilina

1. Obchodná činnosť Prvej komunálnej banky, a. s., Žilina je orientovaná na úverové aktivity podporujúce rozvojové programy mestských a obecných samospráv Slovenskej republiky. Urýchlenie privatizačného procesu uvoľnením finančných prostriedkov je pozitívnym prvkom. Problematicky sa však javí výška zmenkového obchodu na splátku kúpy privatizovaného objektu do výšky max. 15 % kúpnej ceny (v zmysle Podmienok NBS k vykonávaniu nákupu zmeniek na podporu privatizácie). Dokrytie celého objemu za súčasných komerčných podmienok poskytovania úverov, stanovenie harmonogramu splátok eskontného úveru, zabezpečenie preukázateľnosti bonity, resp. reálnosti obchodného prípadu, záruky, zvyšujú jednoznačne rizikovosť tohto obchodu.

2. Výška úrokovej sadzby z eskontného úveru na privatizáciu za zvýhodnených podmienok bola PKB, a. s., stanovená na 16,50 % p. a.

3. Získavanie skúseností v oblasti zmenkových obchodov, využívanie zdrojových možností NBS formou reeskontu zmeniek je jednoznačným zámerom

PKB, a. s. K podmienkam NBS k vykonávaniu nákupu zmeniek na podporu privatizácie platných od 1. 6. 1993 máme určité výhrady, ktoré budeme konzultovať s autormi.

Ing. Jozef Mihalik,
generálny riaditeľ

Slovenská kreditná banka, a. s., Bratislava

1. Možno očakávať pozitívny vplyv uplatnenia tohto produktu ako na zrýchlenie pohybu peňazí v ekonomike, tak i na vlastný priebeh privatizácie. Rozsah jeho aplikácie je však priamo ovplyvňovaný časovým i objemovým limitovaním, v dôsledku čoho možno predpokladať potrebu zapojenia vlastných zdrojov komerčných bánk v niekoľkonásobne vyššej hodnote oproti hodnote emisie na každý obchodný prípad. Ich uvoľnenie alebo získanie na medzibankovom trhu si v súčasných podmienkach vyžiada nemalé úsilie alebo zapríčini zníženie miery zisku z celého obchodu na priemernú úroveň.

2. Z uvedených dôvodov nepredpokladám vyostrovanie konkurenčného prostredia. Využitie emisie na podporu privatizácie bude atraktívnejšie pre banky s vyššou závislosťou na sekundárnych zdrojoch.

Hoci sme takou bankou, neuvažujeme v súvislosti s touto inováciou refinancovania robiť výraznejšie zmeny v súčasnej orientácii obchodnej politiky banky. Je to spôsobené predovšetkým redukciou poskytovaných bankových služieb v období prípravy na začatie komplexnej činnosti banky. Tento stav však nevylučuje realizáciu ojedinelých obchodných príprav.

Ing. Štefan Veselovský,
generálny riaditeľ

Devín banka, a. s., Bratislava

1. Podľa nášho názoru ide o u nás novú formu bankových obchodov, ktorá je však bežná v štátoch s trhovou ekonomikou. Základný problém vidíme v krátkodobosti (180 dní) týchto zmeniek, pretože z daných podmienok nevyplýva povinnosť NBS predĺžiť dobu splatnosti zmenky. Nepredpokladáme totiž, že každý obchodný prípad svojou ekonomikou preukáže reálnosť splatenia zmenky do 180 dní. Čo sa týka zisku, predpokladáme, že v týchto prípadoch dosiahneme nižšiu úrokovú maržu ako v obchodných prípadoch realizovaných z vlastných zdrojov.

2. Keďže horná hranica úrokovej sadzby je zo strany NBS limitovaná, z hľadiska našej úrokovej politiky dôkladne zvážime každý úverový prípad, najmä z pohľadu výšky úrokovej sadzby a dosiahnutia optimálnej marže pre našu banku.

Ing. Vladislav Bachár, CSc.
generálny riaditeľ

Ľudová banka Bratislava, a. s.

1. Atraktívnosť uvedeného obchodu, meraná makroekonomickým pohľadom a oživením tempa privatizácie, bude zásadne iná, než atraktívnosť meraná mikroekonomickým pohľadom – zo strany komerčných bánk.

Uvedenými zmenkovými obchodmi na podporu privatizácie sa dostanú do ekonomiky iba zdroje na krytie hotovostnej splátky privatizovaného objektu. Pri nedostatočnej korunovej likvidite bankového sektoru ako celku vzniká otázka dostatočnosti úverových zdrojov na krytie **celého privatizačného projektu**. Navyše prirodzené pravidlá zmenkového obchodu zaväzujú komerčnú banku k spätnému odkúpeniu zmenky do šiestich mesiacov. Predovšetkým u projektov väčšieho rozsahu môžu vznikať kolízne situácie v prípade, že zmenkár nebude schopný v tomto termíne finančné prostriedky komerčnej banke vrátiť, čo vyvolá opätovný tlak na likviditu vystavoteľa zmenky.

2. V podmienkach reformujúcej sa ekonomiky je logická väzba posilňovania konkurencieschopnosti banky cez znižovanie úrokových sadzieb úverov pre veľkú privatizáciu jednostranná a značne pochybná. Od komerčných bánk sa na jednej strane očakáva (resp. je im odporúčané), že spomínaná sadzba bude pod 16 bodov, toto očakávanie je však formulované v situácii, keď cena krátkodobých zdrojov na medzibankovom korunovom trhu je od 15 do 17 bodov.

Ing. Jozef Kollár, CSc.

Slovenská poľnohospodárska banka, a. s., Bratislava

1. Zmenkové obchody na podporu privatizácie sú atraktívne predovšetkým pre potenciálnych záujemcov o kúpu majetku privatizovaných štátnych podnikov, pretože Národná banka Slovenska v dohode s Fondom národného majetku SR našla spôsob, ako účelovo vymedziť potrebné finančné prostriedky pri dobrej úrokovej sadzbe. Možno predpokladať, že táto finančná injekcia oživí privatizačný proces, ktorý stagnuje.

Vo väčšine našich obchodných bánk je limitujúcim faktorom poskytovania nových úverov dostatok potrebných zdrojov na ich krytie. Atraktívnosť tejto účelovej formy financovania privatizácie spočíva preto v dostupnosti peňažných prostriedkov od Národnej banky Slovenska.

2. O konkurencii by bolo možné hovoriť len pri predpoklade, že sa komerčné banky budú o predmetné úvery predbiehať. Domnievame sa však, že z viacerých dôvodov k takýmto pretekom nedôjde. Úroková sadzba z úverov na privatizáciu je v podstate daná podmienkami NBS a preto ani nemôže byť predmetom konkurencie. V tejto súvislosti je však potrebné vysloviť názor, že určovanie výšky úrokovej sadzby z úverov, ku ktorému NBS začína systémovo pristupovať, nemôže znížiť záujem bánk o poskytovanie úverov s limitovaným úrokom. Do ceny úveru musia obchodné banky zakalkulovať aj výšku úrokového rizika, ktorá im umožní vytvárať potrebné rezervné fondy na krytie sporných či stratových pohľadávok voči klientele, ktorá úvery – a ani úroky z nich nespláca, alebo sa dokonca dostáva do likvidácie. Počet týchto klientov rastie a núti banky vykonávať opatrenia vo svojej likvidite i rentabilite. Preto je potrebné ponechať stanovovanie úrokovej miery z úverov na obchodné banky, ktoré budú v konečnom dôsledku aj znášať riziká za nesprávny odhad bonity klienta, kvality jeho podnikateľského zámeru, kvality managementu, marketingu trhu a pod. Naviac si navzájom musia „strážiť" svoju konkurenčnú schopnosť. Centrálne zásahy do riadenia podnikateľskej činnosti obchodných bánk môžu mať negatívne účinky.

3. Skôr treba poukázať na isté problémy, ktoré s mechanizmom financovania úverov na krytie hotovostných splátok na odkúpenie časti privatizovaného majetku FNM súvisia. Možno za ne považovať:

– nesúlad v časovej štruktúre úverov (dlhodobé) a zdrojov ich krytia (krátkodobé),

– neistota, že táto účelová forma refinancovania privatizačných úverov Národnou bankou Slovenska pretrvá až do doby ich splatenia,

– stupňovanie nárokov klienta na poskytovanie ďalších úverov napr. na modernizáciu technológie, nákup zásob a pod., ktoré môžu narazíť na problém nedostatku peňažných zdrojov banky v reálnom čase, prerušenie už „založeného" úverového vzťahu a tým ohrozenie úspešného naplnenia podnikateľského zámeru podľa privatizačného projektu a splatenia už poskytnutého úveru,

– kvalitu a objem záruk za úvery, ktoré vo vzťahu FNM a obchodných bánk nie sú systémovo riešené,

– problém v likvidite banky, súvisiaci s časovým preklenutím lehoty medzi eskontom zmenky obchodnou bankou a reeskontom zmenky NBS.

Elena Ondriášová,
riaditeľka odboru
Treasury

Všeobecná úverová banka, a. s.

1. VÚB, a. s. zmenu vlastníckych vzťahov v zmysle zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby svojimi postupmi podporuje od roku 1991. Sú to úvery na zaplatenie majetku alebo priamy predaj a úvery na managerské akcie. Pre poskytnutie týchto úverov platia všeobecné podmienky, najmä preukázanie návratnosti, ručenia, účelovosti a maximálnej lehoty splatnosti do 7–10 rokov. Rozhodujúcim pre poskytovanie úverov na veľkú privatizáciu je ich zdrojové zabezpečenie. Súčasná pozícia v zdrojoch neumožňovala úverové obchody uskutočňovať. Preto sme uvítali postupy NBS na podporu privatizácie formou zmeniek, i napriek doteraz nedoriešeným niektorým otázkam (zmluva o budúcej zmluve, rozloženie splátok, zmenky cez ústredie a pod.). Privatizáciu formou akú predpokladá zmluva medzi NBS a FNM SR VÚB, a. s. podporí svojimi úverovými postupmi.

2. Konkurenčné prostredie vidíme v tom, že do tejto zmeny vlastníckych vzťahov vstúpia aj novo konštituované obchodné banky. Nevýhodou VÚB, a. s. ako takej je to, že spolu s IRB prakticky sme prevzali z bývalej ŠBČS všetky úvery podnikateľskej sféry, ktorých splácanie mnohých je problematické. Na druhej strane zasa poznali sme problematiku štátnych podnikov a slúži nám na orientáciu pri nových privatizačných projektoch.

Odporúčanú výšku úrokovej sadzby NBS pre úvery na privatizáciu VÚB a. s. bude rešpektovať.

3. Opatrenie NBS na nákup zmeniek na podporu privatizácie vytvára priestor pre ďalší postup privatizácie. Myslíme si, že podmienky stanovené NBS pre podnikateľov sú tvrdé v tom: 10–15 % podiel vyplývajúci z úverových zmlúv uzatvorených štátnymi podnikmi a plniť si povinnosi voči štátu. Na druhej strane je pravdou, že ak za jeden rok nebude podnikateľ schopný splatiť 10 %, potom nebude schopný splatiť celý úver za 10 rokov, čo je maximálna lehota splatnosti. Naviac management privatizovaného majetku spravidla uvažuje s modernizáciou výroby, zmenou výrobného programu a pod., čo si vyžiada ďalšie zdroje (či už vlastné alebo úverové). Podľa týchto podmienok NBS očakávame, že privatizované by mohli byť lukratívnejšie podniky.

Ing. Jozef Klein
námestník gen. riaditeľa DF

Slovenské banky a SWIFT

Ing. Marián Daniš, Národné združenie členov SWIFT pre SR

V centre záujmu obzvlášť finančných a im blízkych kruhov sú bankové služby v celom ich spektre. Jeho neoddeliteľnou súčasťou je aj zahraničný platobný styk v najširšom slova zmysle. Predpokladám teda, že čitateľov Biatec-a budú zaujímať informácie o spoločnosti SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telekomunikation s. c.) a o vzniku Národného združenia členov SWIFT pre Slovenskú republiku (NZČ).

Organizácia SWIFT bola založená pred 20-mi rokmi s cieľom vybudovať a prevádzkovať medzinárodnú počítačovú sieť na prenos správ zahraničného platobného styku a výmenu ďalších finančných informácií. Dnes táto sieť zabezpečuje rýchlu a bezpečnú výmenu uvedených informácií pri dodržaní medzinárodne platných štandardov s relatívne nízkymi telekomunikačnými nákladmi. Služby spoločnosti SWIFT dnes využíva takmer 3 700 peňažných ústavov v 88 krajinách celého sveta. Denne sieťou prejde viac ako 1,8 milióna štandardizovaných správ najmä priamych úhrad a bankových prevodov.

V bývalom Česko-Slovensku bola ako prvý peňažný ústav napojená na sieť SWIFT Česko-slovenská obchodná banka. Stalo sa to práve pred 10-mi rokmi. Neskôr bola pripojená aj Živnostenská banka. Výrazný zlom vo využívaní služieb spoločnosti SWIFT sa začal v roku 1990. Novovzniknuté banky komerčného typu si takmer okamžite po svojom založení uvedomili nevyhnutnosť výrazného rozvoja zahraničného platobného styku a v tomto zmysle potrebu využívať služby SWIFT. Treťou bankou bývalej ČSFR, ktorá bola pripojená na túto sieť, bola práve Všeobecná úverová banka, a. s. Svoju prvú správu pripojeným členom vyslala 2. júna 1991. V súčasnosti sú na SWIFT v „ostrom" režime pripojené tri banky pôsobiace v Slovenskej republike.

Okrem už uvedenej VÚB, a. s. je to:
- Tatrabanka, a. s. (od 7. 12. 1992)
- Ľudová banka, a. s., (od 1. 4. 1992)

V tomto roku po úspešnej príprave budú ďalej pripojené:
- Slovenská štátna sporiteľňa, š. p. ú. (od 7. 6. 1993),
- Investičná a rozvojová banka, a. s., (od 6. 12. 1993)

Pre porovnanie v Českej republike je na SWIFT pripojených 17 subjektov pôsobiacich na jej území a do konca tohto roka to bude ešte ďalších 5. Aktivita pripojených bánk sa okrem iného sleduje aj počtom vyslaných správ. Tento počet sa zvýšil v roku 1992 voči roku 1991 o 70% čo v neoficiálnom hodnotení značí pre banky bývalej ČSFR 38. miesto v „konkurencii" 88 krajín.

Predpokladám, že na tomto mieste bude vhodné uviesť niekoľko základných informácií o spoločnosti SWIFT, s. c. a niektorých jej službách. V prvom rade je to teda „družstevná (societé cooperativ)" spoločnosť neziskového typu. Jej členovia sa delia na:
- riadnych členov (members) – medzi nich patrí väčšina bánk,
- pridružených členov (submembers),
- účastníkov (participants).

Riadni členovia musia zaplatiť vstupný poplatok, ročný poplatok a musia zakúpiť minimálne jednu účastinu v trhovej cene (cca 29 000,– BEF). Pre ostatných členov sú poplatky nižšie. Pokiaľ je člen napojený na sieť za každú vyslanú štandardnú správu platí 15,– BEF bez ohľadu, pre ktoré miesto sveta je správa určená. Naviac táto správa (napr. priama úhrada) je doručená akémukoľvek napojenému adresátovi do 2 minút od jej vyslania. Všetky príjmy spoločnosti sú použité na krytie jej nákladov, ďalší technický a investičný rozvoj, ale aj napríklad na zníženie poplatkov za vysielané správy.

Členské banky SWIFT v jednotlivých krajinách sa združujú a vytvárajú záujmové združenie – Národné združenia členov (National Member Groups). Takéto združenie bolo vytvorené aj v bývalej ČSFR. So zmenou štátoprávneho usporiadania viacmenej automaticky zaniklo (oficiálne v marci t. r.) toto spoločné združenie a súčasne vzniklo združenie pre ČR. Členské banky

SWIFT v SR sa teda rozhodli neodkladne založiť Národné združenie členov SWIFT v SR (ďalej len NZČ). Po nevyhnutných prípravných prácach sa 13. mája 1993 konalo slávnostné zhromaždenie zástupcov zakladajúcich bánk a prizvaných zástupcov ďalších slovenských bánk, na ktorom bolo NZČ založené. V slávnostnom prihovore, zástupca spoločnosti SWIFT p. Alke de Boer, oboznámil prítomných s históriou vývoja spoločnosti SWIFT, jej súčasným sta-vom a stručne aj s poskytovanými služ-bami. Zakladajúcimi členmi NZČ sú:

Národná banka Slovenska, Všeobecná úverová banka, a. s., Slovenská poľnohospodárska banka, a. s., Slovenská štátna sporiteľňa, š. p. ú., Investičná a rozvojová banka, a. s. a Tatrabanka, a. s.. V pracovnej časti potom zakladajúci členovia schválili stanovy združenia, zvolili svojho predsedu, ktorým sa stal Ing. Marián Daniš z VÚB, a. s., a prediskutovali plán svojej činnosti. Hlavným poslaním NZČ (v zmysle organizačného poriadku spoločnosti SWIFT) je zabezpečovať informačné prepojenie medzi vedením spoločnosti SWIFT tvoreným radou riaditeľov a sekretariátom spoločnosti a presadzovanie záujmov členov združenia. Medzi štandardné informácie patrí napríklad:

- oznámenie o štátnych sviatkoch v príslušnej krajine,
- oficiálny názov a medzinárodný kód krajiny (pre SR je to SK),
- medzinárodný názov a kód meny (slovenská koruna – SKK),
- začiatok a koniec platobného styku v danej krajine a celý rad ďalších.

Osobitné miesto v aktivitách NZČ bude však mať zabezpečenie školení používateľov systému a pomoc bankám uchádzajúcim sa o členstvo v spoločnosti SWIFT pri príprave technického, programového a používateľského prostredia, ktoré je nevyhnutné pre napojenie sa na tak rozsiahlu počítačovú sieť, akú sieť SWIFT bezvýhradne predstavuje. Podľa zdrojov SWIFT napojenie na túto sieť štandardne vyžaduje čas 24 mesiacov. Z vlastných skúseností môžem povedať, že VÚB, a. s., to trvalo asi 13 mesiacov, pričom sme v značnej miere využili skúsenosti pracovníkov ČSOB. Toto skrátenie o 11 mesiacov bolo vysoko hodnotené zástupcami spoločnosti SWIFT. Pokiaľ by sa to však nezainteresovanému čitateľovi zdalo veľa, musím pripomenúť, že za tento čas treba vyriešiť celý rad zložitých problémov, ako sú napríklad:

- výber vhodného počítačového systému a príslušného softvérového vybavenia, zabezpečenie telekomunikačného prepojenia na prepojovací bod siete (SAP),
- vyškolenie systémových administrátorov a používateľov, vrátane úpravy pracovných postupov, dokladov a pod.,
- splnenie celého radu prísnych medzinárodných noriem platných pre počítačovej siete,
- úspešne absolvovať skúšobnú prevádzku v dĺžke asi 3 mesiace a pod.

Toto všetko sa musí zrealizovať k štyrom vopred stanoveným dňom v rámci bežného roka, v ktorých nový účastník siete môže byť k nej pripojený. Členovia NZČ sú presvedčení, že s využitím doterajších skúseností možno uvedené prípravné obdobie skrátiť na cca 12 mesiacov.

Na záver si dovolím v mene svojom a snáď aj v mene členov NZČ povedať, že mladá Slovenská republika a jej bankovníctvo založením NZČ urobilo malý, ale nie nevýznamný krok k zlepšeniu svojich služieb domácej a zahraničnej klientele. Totiž pripojením sa čo najväčšieho počtu bánk a finančných inštitúcií SR na siete elektronického bankovníctva, medzi ktoré patria počítačové siete:

- SWIFT pre medzinárodný platobný styk,
- EUROPAY (predtým Eurocard/Mastercard), VISA, Eurocheck a ďalšie, pre bankomaty,
- Reuters pre dealing a prípadne ďalšie, vytvoríme jednu zo základných podmienok poskytovania bankových služieb na najvyššej úrovni.

Príroda a ekológia na platidlách

Považujem za potrebné poskytovať publicitu úsiliu, aktivitám, stratégiám a programom, ktorých cieľ je chrániť prírodu, zlepšiť životné prostredie, a tak zachovať pestrosť života na planéte Zem.

Výstava – ak sa ju podarí zrealizovať – bude jeden z našich príspevkov ku spropagovaniu EURÓPSKEHO ROKU OCHRANY PRÍRODY, ktorý na podnet ústredia NATUROPA vyhlási EURÓPSKA RADA, a to na rok 1995. Výstava bude rozsahom medzinárodná, námetom a exponátmi, ako predpokladáme, zaujímavá a jedinečná. **Predstaví vzorky obeživa** (zväčšeniny na foto- a xerokópiách), teda PLATNÝCH MINCÍ bežných, pamätných aj príležitostných aj **BANKOVIEK** z mnohých štátov Európy a sveta.

Vhodné a vítané budú vzorky obeživa, nesúce obrazy a motívy, prevzaté z prírody, alebo majúce vzťah k životnému prostrediu a starostlivosti ľudí oň.

To všetko môže byť zhromaždené a v pestrej kolekcii vystavené pre verejnosť. Bude to príležitosť pre každý štát–národ, požívajúci vlastnú menu a majúci v nej položky, vyhovujúce skôr uvedeným predpokladom. Každý štát–národ tak môže prezentovať aplikovanú grafickú a ryteckú tvorivosť, dizajn, spracovanie námetov a motívov, čím napomáha kultivácii vzťahu občanov k prírode a ekologickej uvedomelosti občanov už od detského veku.

Na príprave a usporiadaní výstavy je možné určitou mierou a formou zainteresovať niektoré európske a svetové finančné ústavy (banky) aj organizácie, zamerané na ochranu prírody, najmä NATUROPA, IUCN, WWF, FOEI a iné. Otvorenie výstavy by bolo vhodné spojiť s tématickou konferenciou.

Ak sa návrh, ešte len rámcový, stretne s porozumením adresátov, mali by si tí najviac zainteresovaní určiť pre prípravný výbor 1–2 delegátov, ktorí by sa na prvom rokovaní stretli s pripravenými podnetmi, doplňujúcimi návrhmi a po deľbe pôsobnosti by už spoločne začali prípravu výstavy prvou etapou.

Písomné stanoviská k návrhu očakávame do polovice júna a prvé rokovanie prípravného výboru potom môže byť v týždni po 12. júli.

Pošlite ich, prosíme **na adresu**:

RNDr. Ján Kleinert
OKV SZOPK Banská Bystrica
Stredisko štátnej ochrany prírody
Lazovná 10
974 01 Banská Bystrica

-JK-

Platobný styk a zúčtovanie v SR

Ing. Anna Pastuchová, CSc., NBS

Bankový systém v Slovenskej republike prekonáva zásadné zmeny. Po 1. 1. 1990, v rámci bankovej reformy, prešlo československé bankovníctvo od centralistického jednostupňového bankového sektoru k decentralizovanej sústave[1] a boli vytvorené podmienky pre existenciu samostatných a nezávislých bánk. Obdobie po 1. 1. 1990 do 1. 1. 1993 je charakteristické postupným upevňovaním úloh centrálnej banky štátu v rámci federatívneho usporiadania ČSFR, ktoré bolo zavŕšené v legislatívnej oblasti prijatím zákona o ŠBČS (22/1992 Zb.) a zákona o bankách (21/1992 Zb.). Mladá centrálna banka Slovenskej republiky zahájila v rámci štatoprávnych zmien svoju činnosť 1. 1. 1993 v súlade so zákonom o Národnej banke Slovenska (566/1992 Zb.).

1. ÚLOHA CENTRÁLNEJ BANKY ŠTÁTU V OBLASTI KOORDINÁCIE PLATOBNÉHO STYKU A ZÚČTOVANIA BÁNK

V súlade s hlavnou úlohou stability meny si stanovuje Národná banka Slovenska (NBS) v zákone aj úlohu koordinácie platobného styku a zúčtovania bánk. Na zabezpečenie týchto úloh vydáva centrálna banka celý rad legislatívnych noriem.

Sú to najmä tieto:
- Všeobecné obchodné podmienky vedenia účtov u klientov bánk a vykonávanie platobného styku a zúčtovania na týchto účtoch,
- Vyhláška o platobnom styku a zúčtovaní medzi bankami,
- Devízový zákon, platobné dohody so zahraničím, najmä však Platobná zmluva medzi SR a ČR,
- Obchodný a občiansky zákonník,
- Vykonávacie predpisy Národnej banky Slovenska

Pri posudzovaní platobného styku v SR jednoznačne prevláda klasický bezhotovostný platobný styk prostredníctvom účtov u bánk pričom zmenky, šeky a platobné karty majú v súčasnom období v celkovom platobnom styku nepodstatné zastúpenie.

1) V jednostupňovom bankovom systéme vykonáva v podstate všetky operácie jediná (centrálna) banka. Ostatné banky sú špecializované na veľmi úzky okruh bankovej činnosti a sú prakticky úplne závislé na rozhodnutiach centrálnej banky. Hlavnými oblasťami špecializácie bánk bývajú zahraničný obchod, sektor obyvateľstva, investičná výstavba. U nás túto úlohu monobanky zohrala v období 1945–1990 Štátna banka československá a špecializovanými bankami boli napr.: Československá obchodná banka, Sporiteľne, Investičná banka.

2. CHARAKTERISTIKA PLATOBNÉHO A ZÚČTOVACIEHO SYSTÉMU V SR

Bankový platobný styk v SR sa v zásade rozlišuje v troch rovinách:
- zahraničný platobný styk,
- platobný styk jednotlivej banky,
- platobný styk medzi bankami navzájom.

Zahraničný platobný styk, ktorý je definovaný ako bezhotovostné vyrovnávanie zahraničných záväzkov a pohľadávok, prebieha aj u nás klasickým spôsobom. Vykonávajú ho banky s devízovou licenciou prostredníctvom svojich korešpondenčných bánk, kde majú svoje účty, spravidla v zahraničnej mene.

Platobný styk jednotlivej banky (tzv. vnútorný platobný styk) predstavuje v podstate platobný styk a zúčtovanie centrály so svojimi pobočkami. Budovanie vlastného platobného styku je výlučnou záležitosťou každej banky a jeho existencia sa u novej banky preveruje aj z hľadiska udelenia povolenia pôsobiť ako banka (udelenie licencie).

Platobný styk medzi bankami navzájom (tzv. medzibankový platobný styk, clearing) zabezpečuje bezhotovostné vyrovnávanie tuzemských pohľadávok a záväzkov medzi bankami. V prípade jeho neexistencie by skončil vlastný platobný a zúčtovací styk každej banky na úrovni jej centrály. Špeciálnym platobným stykom je platobný styk medzi bankami so sídlom v Slovenskej republike a v Českej republike, ktorý sa uskutočňuje prostredníctvom domácich clearingových centier v SR a ČR a je vlastne špecifickým zahraničným platobným stykom.

3. ROZVOJ A MODERNIZÁCIA PLATOBNÉHO STYKU V NÁRODNEJ BANKE SLOVENSKA

Existencia kvalitného systému platobného styku a zúčtovania je jedným zo základných predpokladov fungovania peňažného ústavu. Je úplne prirodzené, že v súčasnom období rozvíjajúceho sa trhového hospodárstva má každý subjekt eminentný záujem na racionálnom a efektívnom pohybe peňazí. Každé zbytočné zadržanie peňazí v rámci platobného styku znamená pre klientov bánk stratu minimálne vo výške ušlého úroku. Všetky veľké banky v Slovenskej republike stoja v súčasnosti pred úlohou zásadných zmien existujúcich zastaralých platobných systémov (mám na mysli najmä Všeobecnú úverovú banku, a. s. , Investičnú a rozvojovú banku, a. s., ale najmä Národnú banku Slovenska). Orientácia komerčných bánk spočíva najmä na výbere dodávateľov „univerzálnych" modelov v zahraničí v rámci komplexného budovania nových informačných štruktúr bánk. Obchodné banky jednoznačne

odmietajú tvorbu systému platobného styku vlastnými silami s odôvodnením absencie špičkových zadávateľských skúseností vrátane dôkladnej znalosti západných bankových štandardov. Vzhľadom na existenciu skutočnej univerzálnosti základných transakcií komerčného bankovníctva v celosvetovom meriadle je považovaný tento postup u veľkých bánk za prijateľný. Za dôležité v tejto oblasti považujeme to, aby si každá banka pri tak zásadných zmenách informačnej technológie veľmi seriózne položila a zodpovedala otázku: „Kto sme, odkiaľ prichádzame a kam smerujeme" a aby si **sama banka diktovala vlastný smer rozvoja** a nedostala sa do zdanlivo síce pohodlného, ale v konečnom dôsledku bludného područia zahraničného dodávateľa.

Aké sú teda východiská pri budovaní vlastného platobného systému v kontexte celkovej informačnej stratégie centrálnej banky Slovenska? Treba podotknúť, že situácia v tejto oblasti je skutočne zložitejšia ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať. Vychádzam z toho, že centrálna banka má v každom štáte **špecifické postavenie**. Nie je možné nájsť, podľa môjho názoru, univerzálny model centrálnej banky. V trhových ekonomikách sa výraznejšie presadzujú len dve tendencie spoločné väčšine centrálnych bánk:

a) centrálna banka by mala byť nezávislou inštitúciou (zásahy štátu do jej činnosti majú skôr negatívny vplyv),

b) prioritným cieľom činnosti centrálnej banky musí byť starostlivosť o kvalitu meny, dlhodobú stabilitu kúpnej sily peňazí.

U ostatných funkcií centrálnych bánk sú v jednotlivých štátoch značné odlišnosti.[2)]

Skôr ako sa pokúsim zodpovedať nastolenú otázku, je potrebné stručne uviesť jej východiskovú pozíciu.

Rozdelením federálnej banky ŠBČS 1. 1. 1993 vznikli dva nové subjekty:
- Česká národná banka,
- Národná banka Slovenska.

Obidve banky „zdedili" pôvodný systém platobného a zúčtovacieho systému ŠBČS známy pod názvom ABO (automatizácia bankových operácií). Stručne je možné charakterizovať systém ABO ako centralizovaný systém, napísaný v assembleri IBM, v programovacom jazyku PL1. Za zmienku stojí to, že bol naprogramovaný zhruba pred 15 rokmi vlastnými pracovníkmi ŠBČS a do prevádzky bol zavedený v roku 1980 v režime „on-line". Vzhľadom na nové požiadavky na centrálnu banku bol daný do prevádzky aj systém ORACLE, ktorý v rámci tvorby informačnej databázy kopíruje dáta zo systému ABO.

Celá situácia sa najviac komplikuje okolnosťou, že spracovanie platobného styku na prostriedkoch výpočtovej techniky zabezpečujú pre obidve centrálne banky (slovenskú aj českú) zmluvne banky komerčné.[3)]

Pri hodnotení východiskovej pozície sa vedenie NBS zhodlo na tom, že existujúci systém je perspektívne neprijateľný pre rozvinutú centrálnu banku štátu. Preto vypísala v máji 1993 tender „strategickej štúdie pre informatizáciu NBS", ktorého súčasťou je aj nový platobný styk. Vzhľadom na veľký záujem renomovaných firiem etablovaných v uvedenej oblasti čaká zrejme centrálnu banku obdobie zmysluplného hľadania vlastnej cesty riešenia, i keď už dnes vieme, že to jednoznačné riešenie „na kľúč" asi nebude.

Zámerom Národnej banky Slovenska do budúcna je samozrejme radikálna modernizácia všetkých jej informačných štruktúr. To si vyžiada nielen zmenu resp. vybudovanie technologickej základne vyhovujúcej náročným požiadavkám dnešných informačných technológií, ale aj inováciu pracovných postupov pretrvávajúcich v NBS z minulosti.

V oblasti technického zabezpečenia informatiky v NBS bude potrebné vybudovať flexibilný, vysoko výkonný a v neposlednom rade tiež spoľahlivý komunikačný systém. S ohľadom na prognózu veľmi rýchleho nárastu komunikačných potrieb je nevyhnutné orientovať sa na dnes najvýkonnejšie dostupné systémy nasadzované firmou IBM v rámci budovania siete IMNS na Slovensku. Na všetkých pracoviskách NBS budú vybudované vysokovýkonné lokálne počítačové siete na báze technológií FDDI a „twisted pair", spĺňajúce aj najnáročnejšie kritéria týkajúce sa ochrany údajov. Zodpovedajúcim spôsobom, po stránke výkonnostnej i kvantitatívnej, bude zabezpečené vybavenie pracovísk NBS dostatočným počtom personálnych počítačov resp. pracovných staníc.

Aplikácie nasadzované v rámci NBS sa s ohľadom na existenciu distribuovaného výpočtového prostredia budú dôsledne pridržiavať modelu klient/server. V rovine organi-

2) – v oblasti **emisie peňazí** existuje v niektorých krajinách (napr. USA) viac centrálnych bánk,
– centrálna banka býva vrcholnou inštitúciou v oblasti **bankového dozoru**, ale v niektorých krajinách (napr. aj v SR) býva bankovým dozorom poverených viac inštitúcií
– centrálna banka je **bankou štátu**, pričom v niektorých krajinách táto banka realizuje vládne zámery v menovej oblasti (Francúzsko, Japonsko), inde má povinnosť koordinácie svojich zámerov s politikou vlády (Veľká Británia), podporuje hospodársku politiku vlády (SR) alebo je na vláde nezávislou a v menovej oblasti samostatnou inštitúciou (SRN),
– centrálna banka je správcom **štátneho dlhu**, pričom priame úverovanie vlády (bez účasti štátnych cenných papierov) je vo väčšine krajín zakázané, prípadne čiastočne povolené (napr. SRN).

3) Uvedená a vo svete zrejme neobvyklá situácia, keď centrálnej banke spracováva platobný styk iná banka, vznikla historicky v rámci bankovej reformy 1. 1. 1990, keď sa monobanka ŠBČS rozdelila na viac subjektov:
– centrálnu banku ŠBČS
– komerčné banky: Všeobecná úverová banka (VÚB)
Komerčná banka (KB)
Investičná banka (IB),
Investičná a rozvojová banka (IRB)
Prostriedky výpočtovej techniky boli delimitované v SR na VÚB a v ČR na KB a tieto banky sa zmluvne zaviazali do septembra 1993 zabezpečovať spracovanie platobného styku pre centrálne banky vo svojich výpočtových centrách. K tomuto termínu si musia prevziať spracovanie ABO–systému centrálne banky do vlastného spracovania.

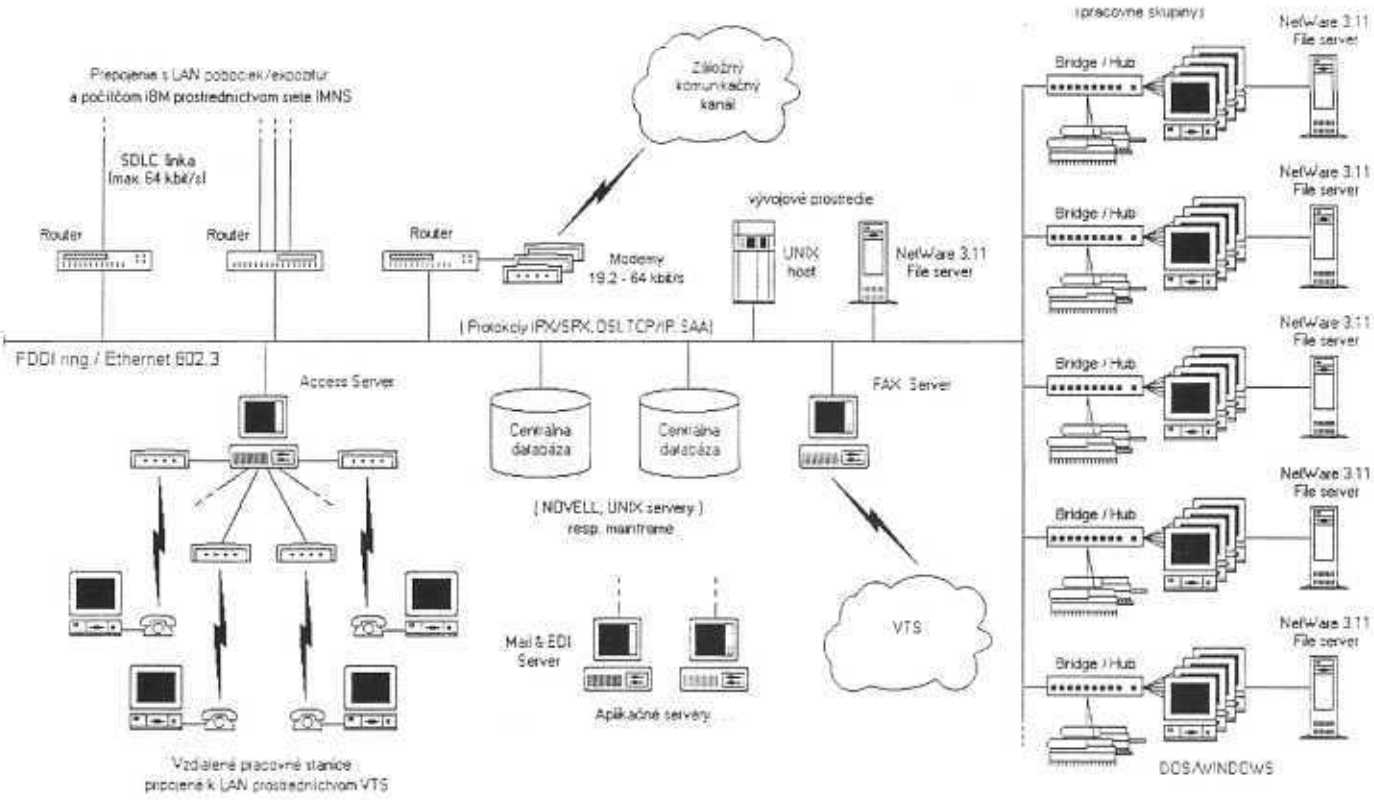

Obrázok č.1 Lokálna počítačová sieť NBS

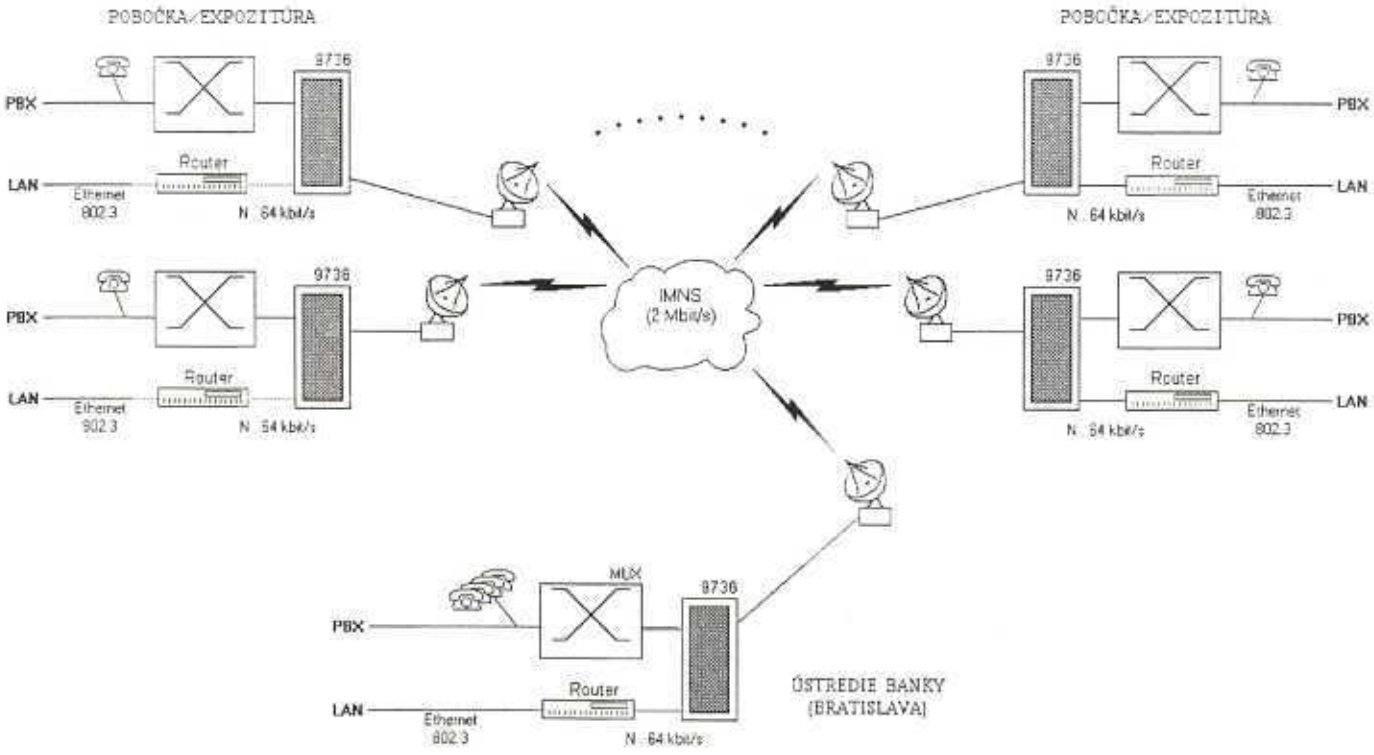

Obrázok č. 2 Privátna komunikačná sieť NBS

začného zabezpečenia rýchleho napredovania informatizácie v NBS bude nevyhnutné pristúpiť k urýchlenému prevedeniu agend spracovávaných „klasickým", papierovým spôsobom ako aj vnútrobankovej komunikácie na túto novú platformu.

Obrázok č. 1 predstavuje možnosti riešenia lokálnej počítačovej siete NBS

Obrázok č. 2 predstavuje možnosti riešenia komunikačnej siete NBS

Záverom k tejto problematike možno konštatovať, že NBS sa nachádza v prechodnom období, kedy musí zvládnuť základné funkcie systému ABO vlastnými pracovníkmi (cca 1–2 roky)[4] a súbežne s tým budovať celú architektúru nového informačného systému. Prevzatím existujúceho funkčného systému zo ŠBČS získala NBS určité časové obdobie na náročnú prípravu a získanie potrebných skúseností, ktoré mieni zúročiť v rámci postupného budovania nového systému.

4. ROZVOJ A MODERNIZÁCIA MEDZIBANKOVÉHO PLATOBNÉHO STYKU (CLEARING)

Dňa 9. 3. 1991 bolo v ČSFR spustené prvé a jediné clearingové centrum v ŠBČS Praha. Centrálna banka štátu sa stala garantom medzibankového zúčtovania od doby vzniku projektu clearingového centra, jeho vybudovania až do doby jeho spustenia do ostrej prevádzky. Od podpísania kontraktu s dodávateľskou firmou clearingu UNISYS (v r. 1990) do doby uvedenia clearingu do prevádzky uplynul aj na západné pomery budovania obdobných centier veľmi krátky čas. O dva roky na to sa situácia opakuje, keď je v rekordne krátkom čase (v priebehu 5 mesiacov) vybudované clearingové centrum na Slovensku. Na rozdiel od ČNB, kde je clearingové centrum jej súčasťou, v SR je to a. s. bánk „Bankové a zúčtovacie centrum Slovenska". Slovenské clearingové centrum bolo spustené do ostrej prevádzky práve dňom menovej odluky, t. j. 8. 2. 1993. Vzhľadom na to, že základné princípy a celý systém clearingu v SR a ČR sú postavené na identických východiskách[5], uvediem stručne históriu vzniku clearingového zúčtovania u nás.

Po revolučných zmenách v roku 1990 dochádza k ohromnému nárastu počtu bánk. Existujúci systém medzibankového zúčtovania „každá banka s každou bankou", ktoré si k tomuto účelu viedli u seba špeciálne účty, bol už nevyhovujúci. Nehovoriac o tom, že tento systém vo svojom dôsledku znamená neefektivnosť vo forme rozdrobenia a umŕtvenia prostriedkov bánk spojenú s technickými problémami zúčtovania.

Projekt clearingového zúčtovania musel vyriešiť najmä tieto otázky:

a) Akým spôsobom budú v systéme medzibankového platobného styku adresované banky?
Existovali v podstate dve možnosti. Zmeniť štruktúru čísla účtu banky a označenie banky zakomponovať do čísla účtu (to by znamenalo prečíslovať všetky účty bánk). Alebo do bankového spojenia doplniť ďalší údaj – kód banky. Z tohto dôvodu je v bankovom spojení SR a ČR okrem čísla účtu súčasťou aj kód banky (napr. účet NBS 1545002/720, kde 720 znamená kód pridelený NBS).

b) Ktorá banka bude clearingovou bankou?
Clearing je subjekt, ktorý pracuje pre všetky banky, pričom sa naňho kladú požiadavky autonómie, nezávislosti, bezpečnosti. Vo všeobecnosti sa ale neodporúča, aby túto úlohu prevzala na seba komerčná banka (možnosť prístupu k údajom konkurenčných bánk). V prvej etape prevzala túto úlohu ŠBČS.

c) Na akých filozofických princípoch bude clearing pracovať?
- účastníkom clearingu budú výlučne banky, príp. vybrané finančné inštitúcie,
- finančná transakcia začína na strane debetu,
- položky sú spracované ihneď a v prípade dostatku prostriedkov sú aj zúčtované, zdržanie je len po dobu technicky nutnú na spracovanie (jeden pracovný deň pre clearingové spracovanie),
- nie je rozdiel medzi položkami na technických nosičoch dát a položkami získanými on–line prenosom,
- položky, ktoré odídu riadnym spôsobom z clearingu sú pre prijímajúcu banku zaručene kryté.
- v prípade, že pre položku nie je krytie, možno zadať priamo do počítača využitie náhradných zdrojov (limit núdzového úveru od centrálnej banky),
- ak sa nepodarí banke získať prostriedky na krytie platieb svojich klientov sú nekryté položky vrátené nepreplatené späť,
- bol stanovený záväzný formát položiek pre odovzdávanie dát medzi bankou a clearingovým centrom,
- maximálna lehota zúčtovania je 3 dni od doby odpísania čiastky z účtu banky platiteľa v prospech účtu banky prijímateľa.

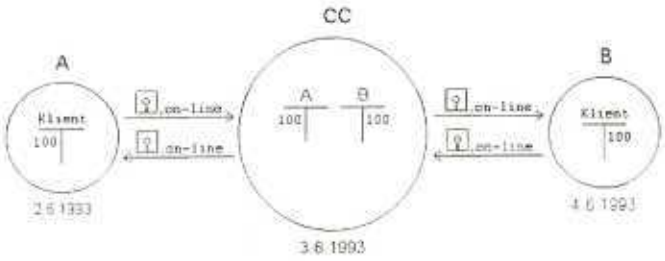

Obrázok č. 3

Obrázok č. 3 znázorňuje medzibankové účtovanie banky A s bankou B, ktoré môže ísť výlučne len cez clearing (CC)

4) V NBS sa začalo budovať výpočtové centrum až 1. 1. 1993. Dovtedy bol celý systém ABO podporovaný výlučne pracovníkmi ŠBČS v Prahe.

5) Budovanie slovenského clearingu na rovnakej báze s českým clearingom sa ukázalo veľmi prezieravým aj z hľadiska možnosti využitia clearingov na medzibankové zúčtovanie medzi SR a ČR po menovej odluke.

V špeciálnych prípadoch (pri veľkých transakciách) používajú banky zrýchlené príkazy na úhradu a v takomto prípade sa uskutoční zúčtovanie v ten istý deň.

I keď základnou činnosťou clearingu je zabezpečenie realizácie medzibankového platobného styku a zúčtovania, je potrebné zvýrazniť otázku krytia platieb clearingu, pretože súčasťou tohto zúčtovania sú aj rezervy bánk, ktoré sú povinné tieto banky udržiavať na účtoch centrálnej banky. Realizáciou platieb teda nemôže dôjsť k nekrytej emisii peňazí (nesolventnosti) na ďalšie banky.

Za zmienku stojí aj medzibankový platobný styk medzi SR a ČR, ktorý je legislatívne upravený v rámci Platobnej zmluvy medzi SR a ČR. Platby sa vykonávajú v dvoch okruhoch a to ako tzv. starý a nový blok, aby sa oddelilo vzájomné clearingové zúčtovanie pohľadávok a záväzkov jednotlivých subjektov pred a po menovej odluke.

Clearing starého bloku

Predstavuje vzájomné platby medzi právnickými osobami a fyzickými osobami – podnikateľmi za pohľadávky a záväzky, ktoré vznikli pred menovou odlukou (do 8. 2. 1993). V súlade s protokolom medzi SR a ČR, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou uvedenej platobnej zmluvy, je stanovená aj clearingová mena zúčtovacia koruna (XCS) s pevným kurzom národných mien 1 XCS = 1 Sk = 1 Kč. V tomto prípade nenesú obidve strany z hľadiska tohto bloku účinkov žiadne riziko.

Clearing nového bloku

Predstavuje v podstate zahraničný platobný styk Slovenskej republiky s Českou republikou po menovej odluke. Clearingovou menou je zúčtovanie ECU (European Currency Unit). Kurz Sk k zúčtovacej ECU (skratka XCU) je vyhlasovaný denne Národnou bankou Slovenska v jej kurzovom lístku (obdobne ku Kč je vyhlasovaný Českou národnou bankou). V tomto bloku odstupujú obidve strany kurzové riziko.

V najbližšom období budeme svedkami výrazných zmien technológií spracovania bankových transakcií vo veľkých slovenských bankách. Zmeny sa odrazia v smere zlepšenia kvality služieb poskytovaných klientele bánk, ako aj v budovaní takej architektúry informačnej sústavy bánk, ktorá vytvorí podmienky pre kvalifikované rozhodnutia jej vedenia.

Naštartovaniu rozvojových zmien sa nevyhne ani clearingové centrum, ktoré i keď je na úrovni najmodernejších clearingových systémov v Európe, musí byť pripravené plniť rozsiahle nároky kladené na tento systém v ďalších rokoch. Dnes ide najmä o komplexný prechod bánk na online spracovanie, skracovanie lehôt zúčtovania, rozvoj technológie spracovania a informačných tokov medzi bankami.

Oblasť informačných technológií bánk prechádza revolučnými zmenami, čo v rámci spojitosti s výpočtovou technikou nie je nič neobvyklé. Tieto zmeny musia byť riadené tak, aby dávali široký manévrovací priestor managmentu bánk (otvorené systémy), resp. aby mu prípadným skeletovým a ťažkopádnym riešením nezväzovali ruky. Banka by mala ovládať technológie systému a spracovania vlastnými pracovníkmi. V žiadnom prípade sa nesmie vydať „napospas" subjektom mimo banky (napr. zahraničným dodávateľom) a odovzdať im „kľúč" od systémových riešení vlastnej banky.

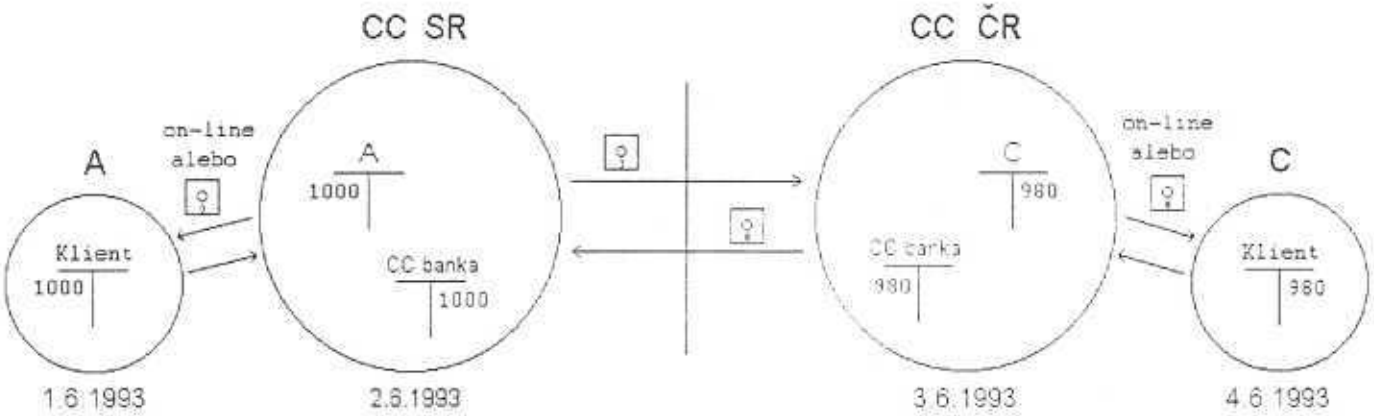

Obrázok č. 4

Obrázok č. 4 znázorňuje medzibankové zúčtovanie banky A so sídlom v SR a banky C so sídlom v ČR prostredníctvom domácich clearingových centier v Slovenskej republike (CC SR) a v Českej republike (CC ČR).

Clearingové pracovisko NBS

Foto: Július Ássványi

Redakčná rada časopisu BIATEC

Redakcia odborného bankového časopisu Biatec v úsilí o profiláciu bankového časopisu v zmysle jeho stanovených cieľov a zásad predložila Direktóriu NBS návrh na založenie redakčnej rady časopisu. Redakčnú radu schválilo Direktórium Národnej banky Slovenska dňa 1. 4. 1993. Jej členmi sú zástupcovia NBS, komerčných bánk, vedeckých inštitúcií a školstva. **Predsedom** redakčnej rady je **viceguvernér NBS Ing. Marián Tkáč, CSc**. Členstvo v redakčnej rade je dobrovoľné.

Prvé pracovno-zoznamovacie stretnutie redakčnej rady sa konalo 20. mája 1993. Členov redakčnej rady privítal a rokovanie viedol jej predseda Ing. Marián Tkáč. Na svojom prvom stretnutí prijali členovia redakčnej rady hlavné zásady svojej činnosti a zamerania práce.

Vašu pozornosť upriamime na tie najvýznamnejšie funkcie redakčnej rady časopisu:

- usmerňovať redakciu pri napĺňaní základných cieľov časopisu, prispievať námetmi k profilácii obsahového zamerania časopisu, pôsobiť koordinačne v procese informovania o činnosti bánk na Slovensku a ďalších peňažných inštitúcií,
- spolupracovať s redakciou v rozširovaní siete jej prispievateľov,
- redakčná rada koordinuje práce pri zabezpečovaní postupu, zásad tvorby a vydávania časopisu.
- po vecnej a obsahovej stránke posudzuje návrhy a požiadavky na jednotlivé čísla,
- schádza sa podľa aktuálnych úloh, najmenej však raz za štvrťrok,
- rokovanie redakčnej rady vedie jej predseda, v jeho neprítomnosti ním poverený člen,
- redakčná rada v úzkej súčinnosti spolupracuje s vedením NBS i redakciou.

Členovia redakčnej rady:

Ing. Marián Tkáč, CSc. (predseda), Ing. Štefan Králik, PhDr. Pavol Stano, Mgr. Soňa Babincová, Ing. Jozef Kreutz, Ing. František Szikhart, Ing. Adam Celušák, CSc., Ing. Vladimír Valach, Ing. Miroslav Littmann, Ing. Rudolf Autner, Ing. Elena Ondriášová, Ing. Gabriela Miklóšová, Ing. Egon Hlavatý, Dr.Sc., Doc. Ing. Jozef Makúch, CSc.

Členovia redakčnej rady v diskusii zhodnotili úroveň časopisu a odporučili redakcii čiastkové konkrétne formy pre ďalšie skvalitnenie obsahu i grafickej úpravy časopisu. Vcelku bol vyslovený jednotný názor, ktorým zaradili členovia redakčnej rady časopis medzi rovnocenné periodiká tohto typu v porovnaní so zahraničnými časopismi centrálnych bánk. Pre redakčný kolektív sú slová uznania inšpirujúce do ďalšej tvorivej práce a kritické pohľady a odporúčania zohľadní už v príprave najbližšieho čísla – júnového, ako aj v zameraní anglickej mutácie.

Redakcia v štruktúre časopisu ešte dôslednejšie zaraďuje články do stálych i sporadických rubrík – Spravodajstvo – v rámci nej Kontakty, Na aktuálnu tému, Postrehy, podnety, názory. Predstavujeme, Hostia redakcie, Hlas banky, Platidlá. Časopis uverejňuje aj inzerciu, ktorou vychádza v ústrety bankám a peňažným inštitúciám, ako aj podnikom a podnikateľom predstaviť svoje aktivity a služby.

Vytvorenie redakčnej rady časopisu je nesporne ďalší pozitívny krok k ešte výraznejšej profilácii Biateca, ako odborného bankového časopisu.

Pohľad na rokovanie z prvého stretnutia členov Redakčnej rady odborného bankového časopisu Biatec

Mgr. Soňa Babincová
Foto: **Ivan Paška**

Medzinárodná konferencia k otázkam vzdelávania v slovenskom bankovníctve

Ing. Dušan Garay, CSc., Inštitút bankového vzdelávania

Rozhodujúcou súčasťou aktivít **Inštitútu bankového vzdelávania** v súčasnosti je úzka spolupráca so špičkovými zahraničnými odborníkmi v rámci pomoci vyspelých západných krajín. Pribúdanie nových bankových produktov, ako aj zahranično-obchodných aktivít v slovenskom bankovníctve nastoľuje neustále požiadavky na nové odborné poznatky a skúsenosti. Vzdelávacie požiadavky v súčasnosti nie je možné riešiť bez kvalifikovaného fransferu know-how vyspelého západného prostredia.

Súbežne s nárastom počtu aktivít komerčných bánk je mimoriadne dôležitou úlohou vybudovanie centrálnej banky – Národnej banky Slovenska. Vznik Národnej banky Slovenska transformáciou bývalého ústredia ŠBČS pre SR jeho postupným proporčným rozširovaním v záujme funkčnej emancipácie na nezávislosti banky bánk sa realizuje takpovediac za chodu, čo si vyžaduje mimoriadne nároky nielen na memežment, ale aj na všetkých pracovníkov NBS. Z pedagogického hľadiska je motivácia pracovníkov vzdelávať sa jasná. V konkrétnej bankovej praxi sú odborné vedomosti a skúsenosti pracovníkov bezprostredne konfrontované s požiadavkami na ich výkon.

V tejto súvislosti vzniká otázka miery aplikovanosti zahraničných poznatkov získaných na vzdelávacích podujatiach. Je zrejmé, že je to nielen úloha vhodného modelovania obsahu vzdelávacích podujatí vrátane kvalitného vzdelávacieho procesu, ale aj možnosti vhodného bankového prostredia, ktoré vytvára podmienky pre uplatnenie nových poznatkov resp. umožňujú určitú mieru pozitívneho experimentovania.

S cieľom koordinovať aktivitu jednotlivých zdrojov zahraničnej pomoci, ako aj zhodnotiť prínos zahraničných odborníkov – lektorov pre bankovú prax usporiadal Inštitút bankového vzdelávania medzinárodnú konferenciu, ktorá sa uskutočnila v dňoch 10. až 12. mája v Dolnej Krupej.

Oficiálne rokovanie konferencie otvoril viceguvernér Národnej banky Slovenska Ing. Marián Jusko, CSc., ktorý v prihovore poďakoval predstaviteľom zahraničných fondov za poskytovanú pomoc a pozitívne zhodnotil činnosti inštitútu. Vyjadril snahu vedenia NBS i naďalej podporovať činnosť inštitútu ako organizačnej súčasti NBS, ktorého aktivita pozitívne vplýva na rast úrovne pracovníkov slovenského bankového sektoru.

Kultivované prostredie klasicistického kaštiela v Dolnej Krupej vrátane kultúrno-spoločenskej súčasti programu vytvorilo dôstojný rámec pre zaujímavé stretnutie predstaviteľov zahraničných fondov, Národnej banky Slovenska, Inštitútu bankového vzdelávania a slovenských komerčných bánk.

Prítomní zahraniční predstavitelia veľmi kladne ocenili prínos inštitútu pre rozvoj vzdelávania v slovenskom bankovom sektore, ako aj profesionálnu úroveň, ktorú za pomerne krátke obdobie dosiahol. Predstaviteľ Ministerstva financií USA pán David o'Keeffe vyjadril jednoznačnú podporu Inštitútu bankového vzdelávania pri ďalšom rozvoji jeho vzdelávacích aktivít, ktorá sa bude prejavovať lektorským pôsobením špičkových amerických odborníkov, zabezpečovaním odbornej literatúry a poradenskej činnosti. Predstaviteľka veľvyslanectva USA v Bratislave pani Patricia Lerner vyjadrila pripravenosť americkej agentúry pre medzinárodný rozvoj (USAID), podporovať rozvoj bankového sektoru a ocenila spoluprácu inštitútu s touto významnou inštitúciou.

Predstaviteľ britského Know-how fondu pre SR Dr. Vladimír Cholvad, tiež vyjadril snahu fondu podporovať činnosť inštitútu so zameraním na bankový memežment a vybrané skupiny bankových špecialistov. Významnou udalosťou konferencie bola aj návšteva predstaviteľa veľvyslanectva Veľkej Británie v Bratislave – charge d'affeires M. Batesa, ktorý sa osobne zaujímal o obsah rokovania konferencie a problematiku vzdelávania v slovenskom bankovníctve. Špeciálne pre potreby prípravy pracovníkov centrálnej banky bolo zaujímavé vystúpenie predstaviteľa zemskej centrály Deutsche Bundesbank v Mníchove pána riaditeľa p. Spiegela, ktorý vyjadril ochotu Bundesbanky pokračovať v dobrej tradícii vzťahov s bývalou ŠBČS v umožňovaní odborných stáží pracovníkov NBS v Mníchove príp. v centále vo Frankfurte. Okrem uvedených zásadných postojov bola na konferencii príležitosť podrobne prerokovať jednotlivé aspekty koordinácie a obsahovej modifikácie vzdelávacích podujatí s cieľom uspokojovania vzdelávacích potrieb bankového sektoru, ktoré sú skutočne aktuálne a perspektívne.

Konferencia vytvorila tiež podmienky na bezprostrednú výmenu názorov a informácií medzi predstaviteľmi zahraničných

fondov a zástupcami komerčných bánk. Možnosti ďalšej spolupráce Inštutútu bankového vzdelávania a Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave navrhol vo svojom vystúpení Doc. Ing. J. Makúch, CSc. dekan fakulty.

Rokovanie konferencie vyústilo do formulovania a následného schválenia záverov, ktoré predstavujú dôležitú bázu pre ďalší rozvoj zahraničnej pomoci a spolupráce Inštitútu bankového vzdelávania nielen so zahraničnými partnermi, ale aj odbornými útvarmi komerčných bánk.

Ako ukazuje príklad z vyspelých ekonomík predstavuje vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov nepretržitý proces. Je zrejmé, že postupne bude potrebné v každej komerčnej banke vytvoriť vlastný vnútorný vzdelávací systém, ako dôležitú súčasť personálneho memežmentu. Inštitút bankového vzdelávania v rámci pôsobenia pokladá za súčasť svojích aktivít aj metodicko-poradenskú pomoc útvarom vzdelávania v záujme postupného konštituovania komplexného systému vzdelávania v slovenskom bankovom sektore. Práve táto oblasť sa môže stať súčasťou efektívnej spolupráce po vzniku slovenskej bankovej asociácie.

Slovensko na Medzinárodnej konferencii bankového dohľadu v Sofii

Postavenie bankového dohľadu v NBS

Proces bankovej reformy, miesto bankového dohľadu, úloha dohľadových inštitúcií v rizikových situáciách a harmonizácia bankového dohľadového systému boli hlavným predmetom medzinárodnej konferencie bankového dohľadu, ktorá sa konala v máji v Sofii, pod gesciou Bazilejského výboru pre bankový dohľad a jej hostiteľom bola Národná banka Bulharska (BNB). Zúčastnili sa jej zástupcovia zo strednej a východnej Európy. Hlavnou myšlienkou tejto konferencie bola vzájomná výmena skúseností, názorov a nadviazanie kontaktov medzi odborníkmi pracujúcimi v bankovom dohľade. Zúčastnili sa tu noví zástupcovia z Litvy, Lotyšska, Moldavska, Slovenska a Slovinska. Všetci zúčastnení zástupcovia centrálnych bánk sa zhodli v tom, že úroveň bankového dohľadu z krajín strednej a východnej Európy je podobná a majú blízke či zhodné problémy.

Tohto medzinárodného podujatia sa zúčastnili i zástupcovia z Národnej banky Slovenska. Na seminári vystúpil s diskusným príspevkom k téme: „Postavenie bankového dohľadu v NBS" riaditeľ Odboru bankového dohľadu v Národnej banke Slovenska Ing. Tibor Kašiak.

Dovoľte mi povedať niekoľko slov o činnosti bankového dohľadu integrovaného do Národnej banky Slovenska, centrálnej banky, ktorej činnosť predstavuje zatiaľ len päťmesačné obdobie trvania. V súčasnosti sa už dá povedať, že názory na miesto a postavenie centrálnej banky v Slovenskej republike sú jednotné v jej nezávislej existencii, resp. v nezávislosti jej fungovania. Nedávna návšteva prezidenta Slovenskej republiky pána Michala Kováča, ktorý mimochodom bol určitý čas pracovníkom banky, zvýraznila dôležitosť, aká sa prikladá samostatnej úlohe NBS. Podriadenosť NBS je zákonom stanovená, okrem prezidenta v oblasti menovania guvernéra a viceguvernérov ešte Národnej rade Slovenskej republiky, t. j. Slovenskému parlamentu len v oblasti podávania správ o menovom vývoji. Výkonná moc reprezentovaná vládou nemá priamy vplyv na činnosť NBS ako centrálnej banky štátu.

Ukazuje sa, že niektoré ustanovenia zákona o NBS, ktoré boli predmetom kritiky na jednej strane nenašli v praxi uplatnenie a ich zmysel sa ukázal ako nenaplniteľný. Predpokladám, že prípadná novelizácia zákona o národnej banke Slovenska ešte zvýrazní jej samostatnosť.

História existencie bankového dohľadu u nás sa začala existenciou samostatného oddelenia bankového dohľadu v rámci ŠBČS v bývalej ČSFR. Pri vzniku NBS ako centrálnej banky Slovenskej republiky od 1. 1. 1993 existovali na úseku bankového dohľadu dve oddelenia – oddelenie licenčné a oddelenie dohľadové. Toto organizačné členenie existuje dodnes. Pripravujeme však novú organizačnú štruktúru NBS a v rámci nej aj úsek bankového dohľadu. Nemáme v súčasnosti pokrytú metodickú oblasť a chceli by sme nadviazať spoluprácu s renomovanými auditorskými firmami najmä v oblasti dohliadok na mieste. Dohliadky na diaľku budeme zabezpečovať výlučne vlastnými pracovníkmi. Predpokladáme, že postupne terajší počet pracovníkov rozšíríme na asi štyridsať.

Rozdelením ČSFR vznikli bankovému dohľadu i netradičné úlohy ako napr. preregistrovať dovtedy pobočky domácich bánk na pobočky zahraničných bánk. Pružnému postupu napomohla najmä dohoda medzi bankovým dohľadom ČNB a NBS, ktorú podpísali guvernér ČNB pán Tošovský a viceguvernér poverený riadením NBS pán Tkáč.

Ústavou Slovenskej republiky bola pri-

jatá platnosť všetkých zákonov bývalej ČSFR, ktoré neboli v rozpore s týmto základným zákonom. Dodnes platí na Slovensku prevažná väčšina zákonov bývalej ČSFR. Týmto postupom nevzniklo právne vákuum ani na úseku bankového dohľadu. Zatiaľ sú v platnosti „Zásady obozretného podnikania bánk", t. j. zásady kapitálovej primeranosti, úverovej angažovanosti, likvidity a otvorenej devízovej pozície a boli akceptované NBS.

V súčasnosti pripravujeme novelizáciu týchto zásad a výdatnú odbornú pomoc nám poskytuje poradca MMF a člen bazilejského výboru bankových dohľadov pán P. Schmitz. V súčasnosti však pociťujeme potrebu stáleho poradcu, o ktorého sme požiadali MMF a očakávame jeho príchod v priebehu niekoľkých mesiacov. Pri príprave základných zákonných noriem z oblasti, ktoré sa bezprostredne dotýkajú bankového dohľadu, ako napr. novelizácia zákona o (komerčných) bankách máme prisľúbenú pomoc a konzultácie s MMF. Ďalšou dôležitou úlohou, ktorou sa v súčasnosti zaoberáme je novelizácia zásad povoľovania bánk a pobočiek zahraničných bánk na Slovensku.

Existuje značná prepojenosť Slovenskej ekonomiky a Českej ekonomiky, chceme preto aj my spolupracovať s bankovým dohľadom ČNB. Pripravujeme stretnutie s pracovníkmi bankového dohľadu ČNB a NBS tak k výmene skúseností s prípravou nových zásad o obozretnom podnikaní, ako aj k aktualizácii dohody oboch bankových dohľadov. Postupne by sme chceli predovšetkým uzatvoriť dohody aj s bankovými dohľadmi ďalších štátov.

Záverom len stručná informácia: na Slovensku je v súčasnosti 15 činných bánk a udelených je 17 licencií. Máme 9 pobočiek zahraničných bánk a 6 zastupiteľstiev zahraničných bánk pôsobiacich na území Slovenskej republiky.

AIS vo VÚB, a. s.

Do VÚB, a. s,. bolo pri rozdelení ŠBČS v januári 1990 delimitované technické a programové vybavenie informačného systému, ale spolu s ním aj povinnosť jeho spracovávania (t. j. ABO) za ŠBČS a IB na Slovensku. Hneď po vzniku VÚB, a. s., sa banka začala veľmi vážne zaoberať myšlienkou obnovy súčasného AIS. V prvom kroku sme sa na základe nášho vtedajšieho poznania pokúsili vlastnými silami analyzovať a definovať požiadavky na nový systém. Postupne sme si začali uvedomovať, že rozdiely medzi existujúcim systémom a systémami vo svete sú takého rozsahu, že znamenajú vlastne potrebu transformácie celej banky do nových podmienok. Takáto transformácia a zásadná zmena koncepcie automatizácie banky si však vyžadovala poznatky a skúsenosti, ktorými banka v tom čase nedisponovala. Zásadným rozhodnutím vedenia VÚB bolo, že na zvládnutie tohto procesu v čo možno najkratšom čase banka musí spolupracovať, tak ako to realizujú mnohé banky vo svete, s poradenskou firmou disponujúcou takýmto potenciálom. Po výberovom konaní sa banka rozhodla pre dlhodobú spoluprácu s treťou najväčšou bankou Nemecka, s WestLB. Táto spolupráca však nie je orientovaná len výlučne na oblasť poradenstva pri zavádzaní nového informačného systému. Súčasne banka poskytuje aj možnosť transféru bankového know how. Spoločná práca začala v apríli 1991.

V prvom období sa sústredila na analýzu súčasného stavu bankových produktov a ich porovnanie s požiadavkami trhu. Postupne bola vypracovaná nová obchodná stratégia banky s výhľadom piatich rokov. Na jej základe boli potom vypracované požiadavky na novú informačnú technológiu. Výberový proces bol veľmi náročný. Bol vyhodnotený rad systémov, pričom banka uplatnila v prvom kole tzv. KO kritéria, ktoré vylúčili takých kandidátov, ktorých systémy pre banku zodpovedajúcu veľkosťou a rozsahom činností VÚB, a. s. neprichádzali do úvahy. Zúžený počet systémov bol v závere roka 1991 podrobený dôslednejšej analýze a štúdiu. Po tomto roku sa zúžil počet kandidátov na dvoch. S nimi vykonala banka na začiatku roka 1992 ďalšie spresnenie popisu svojich požiadaviek a títo dodávatelia boli zasa banke schopní poskytnúť detailne špecifikované ponuky. Po ich vyhodnotení vedenie banky odsúhlasilo, že konečným dodávateľom programového vybavenia bude firma HOGAN SYSTEMS zo Spojených štátov amerických. Toto programové vybavenie pokrýva širokú produktovú funkcionalitu a pre potreby univerzálnej banky, akou VÚB nesporne je, bolo ešte doplnené o ďalšie programové balíky od subdodávateľských firiem Dun Bradstreet, GENESIS a SURECOMP. Vybraný systém obsahuje v sebe široký rozsah bankového know how využívaného modernými bankami. Na rozdiel od systému dnes používaného, je zákaznícky orientovaný. Poskytuje komplexný pohľad na zákazníka a tak umožňuje jeho komplexnejšie hodnotenie a na to zameranú ponuku služieb. Ďalšia zásadná zmena nastane po jeho zavedení tým, že bude pracovať v reálnom čase. Najväčší prínos však bude pre klientov banky i banku samotnú predstavovať jeho široká funkčnosť a odstránenie manuálnych postupov.

Pre začatie implementácie musela banka najskôr vytvoriť potrebné personálne zdroje a infraštruktúru. Výber pracovníkov pre projekt bol sám o sebe zložitejší problém, ako sme si predstavovali, nakoľko vysoké odborné a jazykové nároky ako aj schopnosť vyrovnať sa s vysokým pracovným tempom boli základné a nevyhnutné kritéria kladené na kandidátov. Postupne sa vyformoval kolektív, ktorý bol schopný spolu s pracovníkmi dodávateľských firiem vypracovať veľmi detailnú definíciu toho, čo a ako musí dodaný software poskytovať a na základe tohto dokumentu bol potom vypracovaný a ku koncu roka 1992 aj podpísaný kontrakt na dodávku systému. Infraštruktúra spočívala v získaní potrebných priestorových možností, ich technického vybavenia ale aj napríklad v nákupe nového centrálneho počítačového systému pre vývoj systému a školenie pracovníkov a zabezpečenie jeho komunikačného prepojenia na pracovisko projektového tímu.

Celý projekt implementácie je rozdelený do niekoľkých podprojektov, napr. informačný systém o zákazníkoch, bežné účty, terminové vklady, úvery a pôžičky, domáci platobný styk, zahraničný platobný styk, peňažný trh atď. Každý z nich rieši celú skupinu bankových produktov vo svojej oblasti. Okrem toho pre jeho úspešnú realizáciu musela banka vytvoriť aj celý rad paralelných projektov. Jedným z takých je projekt **Účtovníctvo**, v rámci ktorého bola vypracovaná a s Ministerstvom financií SR a Národnou bankou Slovenska odsúhlasená úplne nová účtovná osnova, zodpovedajúca štandardom Európskeho spoločenstva. Ďalším takýmto projektom je **Vzdelávanie.** Tento musí vytvoriť podmienky na rýchle a kvalitné zaškolenie niekoľko tisíc pracovníkov VÚB a. s. tak, aby od samého počiatku zvládli používanie a obsluhu nového systému. V projekte **Organizácia** je potrebné vypracovať a overiť nové pracovné postupy, vyplývajúce z novej informačnej

technológie (t. j. z nových štandardov zabudovaných v programovom riešení), aby jej využívanie bolo aj maximálne efektívne. Nevyhnutnou potrebou pre začatie činnosti je tiež vybudovanie novej privátnej dátovej komunikačnej siete, čo predstavuje jeden z výstupov projektu **Technickej integrácie**. Takto by bolo možné pokračovať, ale myslím že na znázornenie celkovej zložitosti a komplexnosti projektu inovácie banky to postačuje.

Dnes sme na konci kroku prvej implementácie systému do banky. Prebieha testovanie pobočkového systému a pripravuje sa jeho nasadenie do prevádzky v pilotnej pobočke. Toto pobočkové riešenie ako prvý reálny výstup bude síce ešte spolupracovať so starým centrálnym systémom (ABO), ale pri obsluhe klientov v oblasti korunového hotovostného platobného styku už bude pracovať v reálnom čase. Po ukončení pilotnej prevádzky (cca dva mesiace) nastane proces jeho rozširovania na ostatné pobočky a neskôr aj expozitúry VÚB, a. s. V druhom kroku bude nasadený do prevádzky nový centrálny systém, ktorý bude predstavovať kvalitatívnu zmenu poskytovaných bankových produktov VÚB, a. s.

Ing. Dušan Svrček, VÚB, a. s.

Rozumne sporiť v súčasnosti – lepšie bývať v budúcnosti

Týmto sloganom by sme mohli hádam najvýstižnejšie charakterizovať činnosť najmladšej banky na Slovensku – Stavebnej sporiteľne VÚB Wüstenrot, a. s. Bratislava, ktorú na tlačovej konferencii 7. júna 1993 predstavili novinárom jej zakladatelia.

Táto, v poradí už druhá stavebná sporiteľňa na Slovensku, sa rozhodla v plnej miere využiť dlhoročné skúsenosti zahraničných partnerov, s ktorými založila túto akciovú spoločnosť. Kapitálový podiel našej VÚB je 50 %, Bausparkase Wüstenrot Salzburg 30 % a Holding Wüstenrot Ludwigsburg 20 %.

Wüstenrot je názov švábskej dedinky, s ktorou sa spája história stavebného sporenia v Nemecku a Rakúsku. Dokonca podľa slov dr. Schäfera, generálneho riaditeľa holdingovej spoločnosti Wüstenrot Ludwigsburg, inak i prezidenta európskych združení stavebných sporiteľní, sa stavebné sporenie zrodilo práve vo Wüstenrote. Dnes je nemecká stavebná sporiteľňa jednou z troch najväčších v Nemecku s viac ako päťtisíc kmeňovými zamestnancami, ktorá má k dispozícii asi 7000 poradenských miest po celej spolkovej republike. Pre tohto silného partnera bola VÚB zaujímavá najmä zázemím, ktoré tvorí 40 pobočiek a 140 expozitúr.

Stavebné sporenie umožňuje nielen výstavbu nových rodinných domov a kúpu bytov do vlastníctva, ale aj modernizáciu a údržbu jestvujúcich bytových priestorov, ako aj úpravu nebytových priestorov na bytové.

Ukladanie stavebných súm (najmenej však 100 Sk mesačne) podporí štátna prémia vo výške 40 % z objemu ročného vkladu (maximálne 6000 Sk ročne). Nárok na prémiu má každý – nezávisle od veku, príjmu a rodinného stavu, teda aj dieťa. Sporiteľňa ponúka i iné výhody, napríklad zlúčenie vkladov členov rodiny, čím sa dosiahne vyššia úspora (až 1,5 milióna oproti 1 miliónu).

Systém stavebného sporenia sa zakladá aj na garancii zo strany sporiteľne, že svojim klientom po splnení zmluvných podmienok sporenia poskytne výhodný stavebný úver s pevnou úrokovou sadzbou, ktorá je 2,5 až 3-krát výhodnejšia ako sadzby stavebných požičiek, poskytovaných komerčnými bankami.

Súčasné ceny bytov a zvyšujúce sa náklady na bývanie, pri klesajúcich reálnych príjmoch, vytvárajú vážne obmedzenia pri obstarávaní bytu. Stavebné sporenie od svojho vzniku nikdy nestratilo svoju aktuálnosť a dôležitosť. Môže preto veľmi účinne prispieť k riešeniu bytovej situácie aj na Slovensku, rovnako ako všade inde na svete.

Mária Pagáčová, NBS

Peňažný ústav v aute alebo KMX na Slovensku

Pražská firma KMX, spol. s r. o. je dodávateľom bankovej techniky v bohatom sortimente, napríklad počítačiek a triedičiek bankoviek a mincí, systémov AKT a TT–trezorov, trezorovej a bezpečnostnej techniky, skartovacích zariadení.

KMX, spol. s r. o. je dodávateľom firiem, ktoré sú známe v oblasti výroby bankovej techniky, ako napr. De La Rue Systems (Veľká Británia), De La Rue Garny (SRN), Chubb (Veľká Británia), Cummins (USA), CT Coin (Dánsko).

Na všetky výrobky dodávané firmou KMX je zabezpečený aj servis. V tomto roku uvažujú o prevzatí časti zahraničnej výroby firmy De La Rue.

V spolupráci s De La Rue Garny, ktorá im poskytla špeciálne vybavené auto, uskutočňuje firma KMX práve v týchto dňoch akciu v ČR i v SR, v rámci ktorej predstavujú sortiment výrobkov, ktoré KMX, spol. s r. o. dodáva.

Je pozoruhodné, že všetky typy výrobkov sú umiestnené v tomto aute, ktoré pôsobí ako pracovisko peňažného ústavu a sú v plnej miere funkčné. Pre pobočky bánk, filiálky či expozitúry prinášame „cestovný poriadok" tejto nesporne nápaditej akcie.

Trasa podujatí

dátum	mesto	adresa	čas
23. 6. 1993	Trenčín	Výstavisko TMM–MANAGER	93
24. 6. 1993	Trenčín	Výstavisko TMM–MANAGER	93
25. 6. 1993	Trenčín	Výstavisko TMM–MANAGER	93
26. 6. 1993	Trenčín	Výstavisko TMM–MANAGER	93
28. 6. 1993	Košice	Dom kultúry, Kukučínova 26	09.00–16.30
29. 6. 1993	B. Bystr.	Dom kultúry, Nám. Slobody 3	09.30–16.30
1. 7. 1993	Bratislava	Dom kultúry, Trnavské mýto	08.30–16.30
2. 7. 1993	Bratislava	Dom kultúry, Trnavské mýto	08.30–15.00

-r-

A ako Angličania, B ako Bratislava, C ako cit

Prvé dojmy zo Slovenska

Najprv chcem poblahoželať tým, ktorí sa podieľajú na tvorbe tohto bankového časopisu, k ich zaujímavej, živej a profesionálnej publikácii. Som poctený tým, že redakcia ma požiadala, aby som prispel do časopisu a povedal niečo o mojich skúsenostiach od januára 1993, odkedy tu pôsobím.

Keď píšem, obloha je modrá a teplota je 25 °C. Keď som pricestoval, obloha bola modrá, ale teplota –20 °C. Môj prvý dojem – je to krajina kontastov. Kontrast starého mesta a novších predmestí, kontrast medzi neustále znejúcimi populárnymi melódiami v rádiu a pôvabnými večermi na koncertoch v opere, kontrast medzi jemným ľudovým umením a na druhej strane počítačmi v susedných výkladoch, kontrast medzi zhonom mestského života a tichosťou veľkolepých Vysokých Tatier. Kontrasty sú aj v centrálnej banke. Neskúsenosť kontrastuje s chuťou po učení, moderná technológia kontrastuje s tým, že ešte nie sú všetky údaje optimálne spracované, moderné automaty na kávu kontrastujú s vôňou tradičnej slovenskej kávy. Ale jedna vec je tu stále – srdečnosť. Keď som chodil so slovníkom v ruke po banke a bol som predstavovaný mnohým ľuďom, ktorí hovorili perfektne anglicky, zahanbovali moje chabé pokusy vysloviť „ďakujem" alebo „pripiť niekomu na zdravie".

Problémy, s ktorými sa všetci stretávame takmer na každej úrovni, sú veľké. Na jednej strane je výhoda v tom, že je tu vôľa začať využívať najnovšie technológie, ktoré podporujú automatizáciu informačných systémov, radšej ako využívanie manuálnych procedúr. Spomeniem napríklad premyslený a efektívny platobný systém. Naše nové dealingové pracovisko nemôže byť modernejšie. Moje pocity plynú z obdivu, čo sa v krátkom čase dosiahlo. Na druhej strane veľké zmeny, ktoré nás čakajú v budúcnosti, si budú vyžadovať rozhodnosť, rýchle riešenie a schopnosti analyzovať komplex problémov, ktoré sa budú dotýkať mnohých oblastí bankovníctva. Komunikácia a koordinácia sú preto kvality, ktoré sa budú musieť naplno rozvinúť a budú testom schopnosti riadenia a ku ktorému sa budú musieť postaviť všetci pozitívne. Podobne, finančné plánovanie a rozpočtová disciplína sa budú musieť stať druhou samozrejmosťou, aj keď štruktúra a organizácia banky bude už vyriešená. Všetko toto si bude vyžadovať čas a po vytvorení sa bude ľahko pokračovať vo vývoji – centrálna banka musí byť vždy schopná ľahko sa adaptovať na zmenu situácie.

Do Národnej banky som prišiel na žiadosť Know How Fund a vedel som o Slovensku veľmi málo. Všetko čo som mohol ponúknuť, sú moje štyridsaťročné skúsenosti v Bank of England. Problémy, podmienky a tradície sú na Slovensku iné, ale my zdieľame spoločné záujmy na rozvíjaní bankového systému, stabilnej meny, získania rešpektu u našich kolegov vo svete biznisu ako aj v iných centrálnych bankách prostredníctvom kvality nášho tímu, jeho odbornosti a ľudskej stránky. Pokrok sa dostaví, ak budeme v práci pokračovať a budeme vytrvalí.

Keď budem opúšťať Národnú banku Slovenska, určite tu bude ešte veľa práce, ale som presvedčený, že vôľa uspieť je silná. Vzrušenie pri slalome a napätie pri skokoch na lyžiach majú svoje miesto, ale vytrvalá a dôkladná príprava bežca na dlhé trate bude zrejme lepším modelom, ktorým sa treba riadiť. Som šťastný a ďakujem.

Barry Moule, poradca NBS

SLOVENSKÁ ŠTÁTNA SPORITEĽŇA

Vaša banka

Generálny riaditeľ Slovenskej štátnej sporiteľne vypisuje

konkurz

na miesta pedagogických pracovníkov Slovenskej sporiteľne akadémie so zameraním na vzdelávanie pracovníkov sporiteľne v oblastiach

- **úverové činnosti**
- **bankové účtovníctvo a platobný styk**
- **psychológia bankových činností**
- **finančné právo**
- **angličtina**
  (so zameraním na bankové činnosti)

Požiadavky: vysokoškolské vzdelanie príslušného smeru

Ponúkame: – výhodné platové podmienky
– zaujímavú perspektívnu prácu
– možnosť profesionálneho rastu

Informácie: Slovenská štátna sporiteľňa
Úsek personálneho a sociálneho rozvoja

Nám. SNP č. 18, 816 07 Bratislava
telef.: 07/33 25 70, 0901700168

AXA, a. s., Bratislava, Svätoplukova 31 tel. 07/213 200
fax 07/ 213 087

DODÁVA ORIGINÁLNY

SOFTWARE AXA DBS

pre

BANKY

Tento programový balík zabezpečuje cez PC siete automatizovane

funkcie:

* bežné účty
* úverové účty
* devízové účty
* sporožírové účty
* termínové vklady
* vkladové listy
* platobné karty
* samoobslužný výpis konta
* zmenáreň
* platobno-zúčtovací styk
* informácie o klientoch
* prepojenie na clearing
* odvod daní v novej sústave

pre organizačné jednotky:

* zúčtovacie centrum
* centrála banky
* filiálka
* expozitúra
* detašované pracovisko

**Náš programový balík AXA DBS je nasadený v rutinnej prevádzke v štyroch bankách v Čechách a na Slovensku.
Všetky zmeny v bankovej legislatíve sú operatívne integrované.**

AXA, a. s., Bratislava, ako autorizovaný držiteľ licencie výkonného britského programovacieho nástroja 4. generácie DATAFIT DP4, vyvinula programový balík AXA DBS aplikáciou najnovších západných skúseností na naše podmienky, pomocou techniky firmy NCR v prostredí UNIX, ale riešenie je NEZÁVISLÉ od typu HW.

Naše služby zahŕňajú komplexné zabezpečenie informačného systému banky, teda aj technické služby:

* záručný a pozáručný servis do 24 hodín,
* zákroky servisu vykonávajú technici, školení u firmy NCR,
* servis disponuje vlastným KONSIGNAČNÝM SKLADOM NCR
* poradenstvo, návrhy, projekty a inštalácie sietí LAN
* dodávky techniky

Tešíme sa na Váš záujem a Vaše otázky u nás alebo na veľtrhu
FINEX '93 Banská Bystrica, 22.–25. 9. 1993

Urobte svojim akciám dobre!

Zoberte ich na Bratislavskú opčnú burzu!

Nenechávajte svoje akcie ležať doma! Budú preležané a stratia svoju hodnotu. Ukážte im kúsok sveta! Na Bratislavskej opčnej burze Vaše akcie zažijú jeden z najmodernejších spôsobov obchodovania s akciami. A navyše - obchodovaním na Bratislavskej opčnej burze zabezpečíte svojim akciám stabilitu - a to majú akcie rady.

Je to na Vás! Uveďte svoje akcie do spoločnosti úspešných!
Vynikajúco sa Vám odvďačia!

BB

Bratislavská opčná burza

Vaše riziko v správnych rukách

Oficiální brokeri Bratislavskej opčnej burzy:
Slovenská štátna sporiteľňa, tel.: 2020305 • AGROBANKA, Banská Bystrica, tel.: 088/395249 • CASSOVIAINVEST, a.s., Košice, tel.: 095/4105225 • Investičná a rozvojová banka, Bratislava, tel.: 326632 • Harvard Capital and Consulting Slovakia, a.s. tel.: 65783 • Slovenská poľnohospodárska banka, ú.s., Bratislava, tel.: 2021318 • Všeobecná úverová banka, a.s., tel.: 3193071 • Severoslovenská investičná spoločnosť /SEVIS/, tel.: 089/22489 • Prvá komunálna banka, a.s., Žilina, tel.: 089/44509 • ĽUDOVÁ BANKA, Bratislava, tel.: 499278, 364847 • EAST BROKERS /COOPEX-Invest/, tel.: 221134, 220800 • Prvá slovenská investičná, a.s., tel.: 63206, 63529 • INVESTUNION, investičná a.s., tel.: 20722226, 2072241 • Istrobanka, a.s., tel.: 331744 •Poštová banka, a.s., tel.: 335980 • Tatrabanka, a.s., tel.: 331351-7 kl. 320

Ďalšie informácie si vyžiadajte u niektorého z oficiálnych brokerov Bratislavskej opčnej burzy.

Nové mince v obehu

Hodnota: 5 Sk

Charakteristické znaky:
na líci – v strede hornej polovice mincového poľa je umiestnený štátny znak Slovenskej republiky. Názov štátu „SLOVENSKÁ REPUBLIKA" je umiestnený v dvoch riadkoch pod štátnym znakom, v ďalšom riadku je uvedený letopočet razby a pod ním značka kremnickej mincovne „MK" medzi dvomi razidlami. Autorom návrhu mince je Drahomír Zobek. Iniciálka jeho priezviska „Z" je umiestnená pri spodnom okraji mince, pod značkou kremnickej mincovne.
na rube – v hornej časti ľavej polovice mincového poľa je zobrazená rubová strana keltskej mince – tetradrachmy bratislavského typu z 1. storočia pred n. l. s cválajúcim jazdcom a nápisom „BIATEC". Pri spodnom okraji mince je iniciálka priezviska autora návrhu mince „Z". Uprostred pravej polovice mincového poľa je v dvoch riadkoch označenie hodnoty mince „5 Sk".
Hrana mince – ryhovaná
Priemer mince v mm – 25
Zloženie kovu – jadro z ocele s nízkym obsahom uhlíka, povrch mince galvanizovaný 100 %-ným Ni
Hmotnosť v gramoch – 5,40
Vydané do obehu – 30. 4. 1993

Hodnota: 2 Sk

Charakteristické znaky:
na líci – v strede hornej polovice mincového poľa je umiestnený štátny znak Slovenskej republiky. Názov štátu „SLOVENSKÁ REPUBLIKA" je umiestnený v dvoch riadkoch pod štátnym znakom, v ďalšom riadku je uvedený letopočet razby a pod ním značka kremnickej mincovne „MK" medzi dvomi razidlami. Autorom návrhu mince je Drahomír Zobek. Iniciálka jeho priezviska „Z" je umiestnená pri spodnom okraji mince pod značkou kremnickej mincovne.
na rube – V ľavej polovici mincového poľa je zobrazená hlinená soška sediacej Venuše, tzv. „Magna Mater", zo 4. tisícročia pred n. l., pochádzajúca z archeologického nálezu na neolitickom sídlisku v Nitrianskom Hrádku. V spodnej časti plastického motívu vľavo je iniciálka priezviska autora návrhu mince „Z". V pravej polovici mincového poľa je označenie hodnoty mince „2 Sk".
Hrana mince – vlys
Priemer mince v mm – 22,5
Zloženie kovu – jadro z ocele s nízkym obsahom uhlíka, povrch mince galvanizovaný 100 %-ným Ni
Hmotnosť v gramoch – 4,40
Vydané do obehu – 30. 4. 1993

Hodnota: 1 Sk

Charakteristické znaky:
na líci – v strede hornej polovice mincového poľa je umiestnený štátny znak Slovenskej republiky. Názov štátu „SLOVENSKÁ REPUBLIKA" je umiestnený v dvoch riadkoch pod štátnym znakom, v ďalšom riadku je uvedený letopočet razby a pod ním značka kremnickej mincovne „MK" medzi dvomi razidlami. Autorom návrhu mince je Drahomír Zobek. Iniciálka jeho priezviska „Z" je umiestnená pri spodnom okraji mince pod značkou kremnickej mincovne.
na rube – V ľavej polovici mincového poľa je zobrazená gotická soška Madony s dieťaťom na polmesiaci z obdobia okolo roku 1500, pochádzajúceho z Kremnice. Pod Madonou, vpravo od jej plášťa, je iniciálka priezviska autora návrhu mince „Z". V pravej polovici mincového poľa je označenie hodnoty mince „1 Sk".
Hrana mince – ryhovaná
Priemer mince v mm – 21
Zloženie kovu – jadro z nízkouhlíkovej ocele galvanizovanej zliatinou Cu a Sn v pomere 87,5 : 12,5
Hmotnosť v gramoch – 3,85
Vydané do obehu – 30. 4. 1993

Hodnota: 50 halierov

Charakteristické znaky:
na líci – v strede hornej polovice mincového poľa je umiestnený štátny znak Slovenskej republiky. Názov štátu „SLOVENSKÁ REPUBLIKA" je umiestnený v dvoch riadkoch pod štátnym znakom, v ďalšom riadku je uvedený letopočet razby a pod ním značka kremnickej mincovne „MK" medzi dvomi razidlami. Autorom návrhu mince je Drahomír Zobek. Iniciálka jeho priezviska „Z" je umiestnená pri spodnom okraji mince pod značkou kremnickej mincovne.
na rube – V pravej polovici mincového poľa je zobrazená 6-hranná vežička hradu Devín na hradnom brale nad sútokom Moravy a Dunaja. Na hradnom brale, v pravej dolnej časti nad vodnou hladinou, je iniciálka priezviska autora návrhu mince „Z". Uprstred ľavej polovice mincového poľa je v dvoch riadkoch označenie hodnoty mince „50 h".
Hrana mince – hladká
Priemer mince v mm – 22
Zloženie kovu – zliatina hliníka a horčíka v zložení 98 dielov hliníka a 2 diely horčíka.
Hmotnosť v gramoch – 1,20
Vydané do obehu – 30. 6. 1993

Text a foto: **Ing. Boris Porošin**, NBS

Otvárame nové pobočky a filiálky...

Život mesta je ustavičné dianie, ktoré stáročiami prepožičiava osobitý charakter a stáva sa vyjadrením jeho duše.

Je len málo regiónov na Slovensku, ktoré sa môžu pochváliť takým bohatstvom cenných pamiatok, prírodnými rezerváciami, vzácnou flórou a faunou, ako je mesto Bardejov.

Z niekdajšieho malého kupeckého mestečka na hornom Šariši vzniklo nové moderné mesto. Len na porovnanie: Bardejov mal v roku 1890 5100 obyvateľov a v roku 1991 už vyše 31 000. Rýchly rast počtu obyvateľov podnietil aj rozvoj priemyslu. A tak, ako sa rozrastá samotné mesto, tak rastú podniky, inštitúcie. Aj naša malá pobočka už prestávala slúžiť takému veľkému počtu obyvateľov. Doterajšie priestory SŠTSP nemohli už poskytovať klientom kvalitné služby, preto vedenie SŠTSP sa rozhodlo pomôcť.

Keď prišiel ten dlhoočakávaný deň D, keď mesto dostalo novú prevádzkovú budovu, všetci mali sviatok.

Generálny riaditeľ SŠTSP Ing. Alojz Ondra za prítomnosti hostí a spolupracovníkov prestrihol pásku na budove, ktorú v rekordnom čase 24 mesiacov zrealizoval dodávateľ Bardejovské pozemné stavby v celkovom náklade 20 mil. korún.

Mestská pobočka chce poskytovať komplexné peňažné služby v nových priestoroch, preto zodpovední pracovníci pobočky ešte pred otvorením vkladali údajovú základňu do 22 po čítačov. Ochrannú ruku nad pobočkou má nielen najnovšie bezpečnostné zariadenie, ale aj strážna služba.

K modernému interiéru budovy pribudne čoskoro aj zrekonštruovaná budova na Radničnom námestí, čím sa zlepšia zmenárenské služby, vedenie devízových účtov a miesto si tu našla aj stavebná sporiteľňa.

Dá sa povedať, že po takmer 30 rokoch sa sporiteľňa vráti opäť do vlastnej budovy na historickom námestí v srdci Bardejova.

Vedenie SŠTSP nezabudlo ani na ďalšie svoje budovy. Jedna je pred dokončením v Giraltovciach.

V živote ľudí sú chvíle, ktoré sa vryjú do pamäti. Verme, že aj táto k nim patrí.

Text a foto:
PhDr. Eva Sisková
SŠTSP

Priestory novej pobočky SŠTSP v Bratislave

Tenisový turnaj pod Tatrami

V súlade s plánom športových podujatí VÚB, a. s. pre rok 1993 usporiadala pobočka VÚB, a. s. Poprad v dňoch 21.–25. 5. 1993 I. ročník tenisového turnaja jednotlivcov „O pohár Miroslava Muščíka". Týmto turnajom sme si uctili pamiatku dlhoročného športového priateľa a reprezentanta banky, ktorý tragicky zahynul v uplynulom roku, a ktorého snom bolo usporadúvať vo Vysokých Tatrách takýto tenisový turnaj bankových pracovníkov.

Podujatia sa zúčastnilo 30 športovcov z pobočiek VÚB, a. s., z toho 6 žien. Súťažili v troch kategóriách. Víťazom hlavnej katogórie sa stal Ing. Lupták z pobočky Poprad, pred Ing. Muchom zo Spišskej Novej Vsi a Ing. Labancom z Popradu.

Usporiadaním tohto turnaja chce pobočka VÚB, a. s. v Poprade podporiť tradíciu tenisu bankovníkov pod Tatrami, pričom v ďalších ročníkoch srdečne privíta aj tenisových priaznivcov z ostatných bánk a peňažných ústavov Slovenskej republiky.

Ing. Igor Lupták, VÚB, a. s.
pobočka POPRAD

Víťazi hlavnej kategórie. Zľava: Ing. Mucha, Ing. Lupták, Ing. Labanec

ELTECO

AJ VAŠEJ BANKE DODÁME:

- zálohové zdroje U. P. S. (300 VA až 200 kVA)
- zdroje pre zálohovanie osvetlenia
- kurzové tabule
- videovrátniky

Informácie: ELTECO a. s., P. p. C-9
010 01 Žilina
tel.: 089/413 91, 440 38, 440 42
fax: 089/529 63, 477 56, 482 78

Ohliadnutie za Piešťanskou barlou 1993

Dňa 22. 5. 1993 sa v športovom areáli MTJ Piešťany uskutočnil jubilejný XV. ročník volejbalového turnaja Piešťanská barla 1993. Turnaj sa v tomto roku zorganizoval na medzinárodnej báze, za účasti reprezentačných družstiev finančných inštitúcií Slovenskej a Českej republiky. V celkovom počte 30 družstiev boli zastúpené družstvá MF SR a MF ČR, NBS. Najpočetnejšiu skupinu tvorili komerčné banky.

Pokyn na otvorenie turnaja dal generálny riaditeľ divízie firiem VÚB, a. s., Ing. Palič, ktorý spolu s predsedom ZO OZ pri ústredí VÚB, a. s. mgr. Iskrom, námestníkom riaditeľa pobočky VÚB, a. s. Trnava Ing. Gabrielom a vedúcim expozitúry VÚB, a. s., Piešťany. Podujatie malo dôstojný rámec. Priateľské rozhovory starých známych pracovníkov bánk i nových bankovníkov z predchádzajúceho večera vystriedali zápalisté turnaje. Symfónia, ktorú vytvorilo 240 športovcov na 7 volejbalových kurtoch počas tohto viac ako 10 hodinového maratónu nás všetkých, športovcov i organizátorov presvedčila o správnosti myšlienky udržiavania vzájomných kontaktov bankovníkov i prostredníctvom takýchto športových podujatí, ktoré majú najmä vo VÚB, a. s., zelenú.

V kategórii žien zvíťazilo presvedčivo družstvo Národnej banky Slovenska a v kategórii mužov si pohár víťazstva zaslúžene odnieslo družstvo SŠTSP, ktorej patril i bohatý darčekový kôš za najúspešnejšiu výpravu. Popri ďalších tradičných cenách organizátori udelili niekoľko netypických cien, ako „MISS a MR sympatia".

Spokojnosť účastníkov s výsledkami turnaja a vlastnými výkonmi bola rôzna. V jednom sa však väčšina účastníkov zhodla: bolo to vydarené podujatie po stránke organizačnej, najmä zo strany pracovníkov expozitúry VÚB, a. s., Piešťany i ústredia VÚB, a. s., Bratislava, bolo však i záväzkom a motiváciou pre organizovanie budúceho XVI. ročníka. A preto dovidenia na Piešťanskej barle 1994!

Ing. Svetozár Michálek,
za organizačný štáb podujatia

Pohľad na účastníkov turnaja. Foto: Oľga Nemčíková

Obsah:

NBS na rokovaní guvernérov (Mgr. Soňa Babincová) ● **Asociácia bánk a poisťovní** (Ing. Andrej Danko) ● **Privatizácia – áno** (Pripravila Mgr. Soňa Babincová) ● **Slovenské banky a SWIFT** (Ing. Marián Daniš) ● **Platobný styk a zúčtovanie v SR** (Ign. Anna Pastuchová, CSc.) ● **Redakčná rada časopisu BIATEC** ● **Medzinárodná konferencia k otázkam vzdelávania v slovenskom bankovníctve** (Ing. Dušan Garay, CSc.) ● **Slovensko na medzinárodnej konferencii bankového dohľadu v Sofii** (Ing. Tibor Kašiak) ● **AIS vo VÚB, a. s.** (Ing. Dušan Svrček) ● **Rozumne sporiť v súčasnosti** (Mária Pagáčová) ● **Prvé dojmy zo Slovenska** (Barry Moule) ● **Nové mince v obehu** (Ing. Boris Porošin)

BIATEC

odborný bankový časopis

Jún 1993

Vydávateľ:
Národná banka Slovenska

Redakčná rada:
Ing. Marián Tkáč, CSc., (predseda), Ing. Jozef Kreutz, Ing. Štefan Králik, PhDr. Pavol Stano, Mgr. Soňa Babincová, Ing. František Szikhart, Ing. Rudolf Autner, Ing. Adam Celušák, CSc., Ing. Vladimír Valach, Ing. Miroslav Littmann, Elena Ondriášová, Ing. Gabriela Miklošová, Ing. Egon Hlavatý, DrSc., Doc. Ing. Jozef Makúch, CSc.

Adresa redakcie:
Národná banka Slovenska
redakcia BIATEC
Štúrova 2
818 54 Bratislava
tel.: 07/319 2307
fax: 07/319 2561

Bežný účet NBS Bratislava:
916-67288-002/0720

Ročné predplatné: 72 Sk

Tlač:
VORX, spol. s r. o.
Iljušinova 2
851 01 Bratislava

Termín odovzdania rukopisov: 18. 6. 1993
Dátum vydania: 2. 6. 1993

Podávanie novinových zásielok povolené RPP Bratislava – Pošta 12
Č. j. 52-XII-92
zo dňa 9. 12. 1992

Registračné číslo:
MK SR 698/92

Foto na 4. str. obálky: Karol Kállay

TEL.: (0867) 30 11
20 09
TEL./FAX: (0867) 30 12
58 81

LISTOVÁ KONFEKCIA od A po ZET!

Ponúkame vám jedinečnú možnosť ako zlepšiť imidž Vašej firmy. Vyrábame biele i farebné obálky v rozličných veľkostiach, na ktorých dokážeme vyrezať okienko presne podľa Vášho želania. Obálky môžu byť pogumované i samolepiace, s trojuholníkovou alebo lichobežníkovou záklopkou.

To najlepšie na záver: vďaka farebnej flexografickej potlači sa môže objaviť značka Vašej firmy na vnútorných i vonkajších stranách obálok, na listovom papieri, odkladacích maškách, spisových doskách a ďalšom doplnkovom sortimente z našej produkcie.

design M.O.E